BaBe!
Budi aktivna. Budi emancipiran.

Selska cesta 112 a, 10 000 Zagreb, Hrvatska · OIB:84490583679
t +385 1 4663 666 · f +385 1 4662 606 · babe@babe.hr · www.babe.hr

Godišnji izvještaj 2014.

UVOD

Nakon dvadesetogodišnjih inicijativa i napora da društvo u kojemu živimo i djelujemo učinimo boljim mjestom za život, naša nastojanja ne jenjavaju. Naprotiv, sve smo odlučnije u borbi za bolje i pravednije društvo jer nakon svake kalendarske godine, moramo utvrditi stanje ljudskih prava u proteklih 365 dana i uvijek s nelagodom zaključujemo da se često, kao društvo, spotičemo o iste prepreke. Ne možemo ne primijetiti kako se nakon učinjenih nekoliko dobrih i pozitivnih koraka/pomaka, vraćamo unatrag, opetovano.

Čini se da nam nije jasno da primjere dobre prakse moramo učvrstiti i involvirati u naš svakodnevni život. Ono što ima najgore učinke po napredak jest izostanak odgovornog i progresivnog pristupa donositelja/ica odluka koji/e zanemaruju svoju ulogu kreatora/ica politika koje će biti održive i koje će inicirati uključivanje svih članova/ca zajednice. Na žalost, vrlo često zaborave na svoju obavezu da osiguraju uvjete i socijalni ambijent koji će jamčiti zadovoljavanje potrebe svakom građaninu i građanki Republike Hrvatske. Sve to u afirmiranim demokracijama osiguravaju državne institucije, predstavnici vlasti na lokalnom, regionalnom i državnom nivou, ali i pojedinci/ke koji biraju svoje predstavnike u tijelima odlučivanja. Politički predstavnici/e su zrcalo nacije, a trenutno ono reflektira odraz poludemokracije sa svim svojim manjkavostima, od kojih se posebno ističe neznanje i zatvorenost prema drugačijem.

Budući da se nerijetko javljaju duhovi prošlosti i da se mačuju različite interesne grupacije koje svaka na svoju stranu razvlače i oblikuju društvenu agendu, teško je govoriti o napretku. Pogotovo iz razloga što često podliježemo naučenim ulogama *ličnosti bicikliste* (Kako to objašnjava Theodor Adorno) gdje tlačimo one koji su slabiji od nas, a povinujemo se onima koji su jači.

Takva politička kultura, obojena tradicionalizmom i patrijalhalnim vrijednostima, odgaja autoritativne i isključive tipove osobnosti, unazađuje i oskvrnjava napretke koje smo kao civilno društvo izborili tijekom posljednja dva desetljeća.

Konformističkim promatranjem stvarnosti i nereagiranjem na nanošenje nepravde taoci/kinje smo učmalosti i (ispod)prosječnosti što nagriza demokraciju i pravnu državu.

Bojazan od zadiranja u tabue i agresivne mrzitelje svega različitog, tj. nečinjenjem i ne reagiranjem na društvenu nepravdu ne možemo očekivati napredak i jačanje i osnaživanje demokracije.

Ove pojave su tim više sablažnjivije ako uzmemo u obzir da su nakaradno oblikovani zakoni, konkretno Zakon o radu i Obiteljski zakon, obilježili prvu godinu koju smo zaokružili kao članica Europske unije. Zakoni koji se tiču svih

članova i članica društva, prvi radničke klase, a drugi djece i roditelja, odnosno svih nas. Od one nadnacionalne tvorevine za koju smo smatrali da će donijeti pravednost i boljitak očekivali smo da će nam primanjem u svoj elitni klub zemalja, otvoriti nove horizonte koji će nas učiniti prosperitetnim i superiornijim društvom od onog prethodnog. Imali smo romantičarsku viziju hrvatskog procvata unutar Europske unije gdje će naš pravosudni sustav napokon biti efikasan i progresivan, gdje će se zakonodavna i izvršna vlast ugledati na neke bolje, ali u Hrvatskoj primjenjive, oblike javnog upravljanja i da ćemo brigom o marginaliziranim grupacijama, pokazati pravu snagu hrvatskog društva. Na žalost, pali smo na svim testovima.

Kada spominjemo Zakon o radu i institucionalno iskrivljenoj slici radnika/ce, moramo naglasiti našu angažiranost u procesu kreiranja samog zakona, naše inzistiranje na javnom čitanju, obraćanje predsjedniku Sabora, pisanje amandmana i upozoravanje na diskriminatorni diskurs kojim je prožet spomenuti zakon koji u još podređeniji i nesigurniji položaj, nego do sada, stavlja radnika/ca u odnosu na poslodavca. Takvo pogodovanje kapitalu i kapitalistima/poslodavcima, a na uštrb radnika/ca je za svaku osudu i naše nezadovoljstvo Zakonom o radu je moralo biti javno istaknuto jer samo podizanje glasa i upozoravanje na nepravdu i nepravilnosti koje iz nje proizlaze, činimo prvi korak u izgradnji društva koje jednako kvalitetno brine o svim njegovim članovima/cama.

Također, naš angažman u upozoravanju na nekvalitetu Obiteljskog zakona i na njegovu neprimjenjivost s obzirom na kapacitete i infrastrukturu kadrova i institucija koje bi trebale brinuti da spomenuti zakon bude adekvatno primjenjivan, bio je značajan. Naš tim pravnica te suradnici/ce s kojima surađujemo dugi niz godina, a dolaze iz kadrova centara za socijalnu skrb, policije, sudstva i psihologije, uočili su da će primjena ovog zakona učiniti više štete nego koristi jer se glavni problem u dobrom funkcioniranju mjera starog obiteljskog zakona ticao provedbe, dok je slovo zakona, uz male prepravke, zadovoljavalo kriterije dobre obiteljske politike. Naši prijedlozi, uz prijedloge brojnih članova/ica civilnog društva te stručnjaka/inja s nekoliko pravnih katedri s nekoliko hrvatskih sveučilišta usvojeni su od strane Ustavnog suda te je 1/3 Obiteljskog zakon suspendirana. S obzirom na višegodišnje iskustvo upravo u području obiteljskog prava, smatrale smo se pozvanima da reagiramo i na osnovu svog iskustva i prethodno stečenih znanja spriječimo da se događa društvena konfuzija koja je potpuno neprihvatljiva, pogotovo kada je riječ o jednoj tako osjetljivoj problematici. Eksperimentiranje s odrastanjem djece i načinom njihovog odgoja jedan je od segmenata spomenutog zakona na koji smo posebno slabe te smo borbu odlučno privele kraju. No, svjesne smo da će se još uvijek pokušavati „provući" primjena ovog loše napisanog i konfuznog

zakona koji je u mnogim svojim dijelovima preslikani skandinavski model, što je potpuno neprihvatljivo na području koje je i povijesno, vrijednosno, kulturološki, a što je najvažnije i to je već spomenuto u prethodnom tekstu, kapacitetima i infrastrukturom različitiji, da ne kažemo inferiorniji od skandinavskog, onda je jasno koliko bi primjena ovog zakona bila neizvediva i prezasićena manjkavostima.

Broj žrtava obiteljskog nasilja, ako usporedimo s prethodnim godinama, ne pada. Žrtve psihičkog, tjelesnog, seksualnog i ekonomskog nasilja i dalje bespomoćno tumaraju institucijama i udrugama, tražeći pomoć i uplašeno se nadajući da će ipak doći vrijeme kada će se ponovno moći uključiti u društveni život, ravnopravno i osnaženo. Naš trud je na ovom području izuzetno jak te sve svoje kapacitete usmjeravamo u pružanje adekvatne pravne i psihološke pomoći žrtvama nasilja, ne ograničavajući se na određene društvene skupine, već se trudimo pomoći svakome kome je potrebna pomoć. Na taj način čineći otklon od bilo kojeg oblika diskriminacije, kojega je ionako previše u našem društvu. Kada kažemo da je diskriminacije previše, zaključak donosimo na osnovi direktnog kontakta s osobama koje nam se obraćaju za pomoć jer se nerijetko iz njihovih svjedočanstava susrećemo sa stavovima mirenja s nasiljem, očekivanjem najrazličitijih oblika nasilja i diskriminacije, naši klijenti i klijentice vrlo rijetko kada vide izlaz, a vrlo često u sebi pronalaze krivnju ili dio krivnje za nedaće koje ih pogađaju, tražeći opravdanje za suprotnu stranu jer ne znaju za bolje ili drugačije obrasce ponašanja. Njihov prag tolerancije je ogroman, a obraćaju nam se u situacijama koje graniče s očajem.

Budući da se aktivnosti udruge B.a.B.e. provode unutar četiri programa; 1) Rodna Ravnopravnost, 2)Prevencija i suzbijanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja, 3) Pružanje egzistencijalne zaštite i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja i njihovoj djeci u Vukovarsko-srijemskoj županiji - sjedište Vukovar te 4) Zagovaranje i praćenje zakonodavnih procedura, javnih politika i provedbenih mjera i dalje kroz vrijednosti koje su temelj ovih programa ispravljamo loše i neadekvatne politike prema našim ciljanim skupinama u namjeri da društvo u cjelini bude što pravednije i osjetljivije. U skladu s tim, implementacijom projekta Misli lokalno, djeluj nacionalno! i našim zalaganjima uspjele smo zaposliti jednu korisnicu te stambeno zbrinuti drugu korisnicu, a obje su bile na samom rubu egzistencije, zaboravljene i od okoline i od nadležnih institucija.

Osim toga, u sklopu spomenutog projekta, snimile smo i dokumentarni film- Ničiji, u suradnji s Jadranom Bobanom, za koji smo osvojile i prvo mjesto na Tuzlanskom filmskom festivalu, a isti film je uvršten i u Beogradski festival dokumentarnog filma. Potresnim pričama koje su ispričane u filmu Ničiji upozoravamo javnost na one sugrađane/ke koji žive pokraj nas, sa svojim

teškim sudbinama, a da mi pritom niti znamo, niti činimo bilo što da im pomognemo i da im pružimo priliku za uključivanje u društvo.

Kako očekivati solidarnost s obzirom na još uvijek uzavrele strasti nacionalnih i inih identiteta, gdje osobne frustracije objašnjavamo pretrpljenom nepravdom za koju nam je uvijek netko drugi kriv, gdje svatko brine o zadovoljavanju vlastitih potreba i zatvara oči pred potrebama drugih, gdje je diskurs mi i oni normalan, poželjan i uobičajen način komunikacije.

Naš angažman i dalje će biti usmjeren na suzbijanje predrasuda, na informiranju i obrazovanju javnosti jer nije samo formalno obrazovanje dovoljno za tolerantno društvo napretka, solidarnosti i sloboda. Naša nastojanja će i dalje biti usmjerena na potrebe i želje najpotrebitijih, ali i s naglaskom na isticanje pozitivnih pomaka i jamčenje dobrobiti koje su već postignute. Naša očekivanja su i dalje visoka jer u zemlji znanja ima prostora za zajedničke inicijative koje će nadograđivati kvalitetu i ispravljati nepravilnosti. Naša borba se nastavlja, a rezultati ove dosadašnje su oko nas.

PROGRAMSKI STUPOVI

1. **Rodna ravnopravnost;**

2. **Prevencija i suzbijanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja;**

3. **Pružanje egzistencijalne zaštite i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja i njihovoj djeci u Vukovarsko-srijemskoj županiji – sjedište Vukovar**

4. **Zagovaranje i praćenje zakonodavnih procedura, javnih politika i provedbenih mjera na području ljudskih prava**

Naš rad i aktivnosti su 2014. godine i dalje strukturirani oko četiri strateška programska stupa koji se temelje na viziji, misiji i strateškim ciljevima udruge.

S obzirom na podzastupljenost žena u tijelima odlučivanja bez obzira na visinu stručne spreme, svjedočimo o društvenom sustavu u kojemu još uvijek postoje stakleni stropovi koji su za mnoge članice društva nesalomljivi, a težnje za istaknutim mjestom na društvenoj ljestvici nedostižne. Unatoč činjenici da je u akademskoj populaciji današnjice veći postotak žena, one su i dalje u većini na popisu nezaposlenih, o čemu svjedoče svi statistički podaci Zavoda za zapošljavanje, ali i naše evidencije. Njihov ekonomsko podređeni položaj otvara prostor za podčinjavanje partneru, a to je osobito vidljivo u ruralnim sredinama i područjima od posebne državne skrbi. Iz ekonomske ovisnosti, proistječe najviše rodno uvjetovanog nasilja jer se ženinu ulogu u obitelji i društvenoj zajednici devalorizira, njenu osobnost se dehumanizira pa nasilnik opravdava psihičko, fizičko i seksualno nasilje kao uzročno-posljedičnu vezu ženinog ponašanja i samog postojanja uz uvriježenu frazu „Zaslužila/tražila je". Često smo kroz naše projekte upozoravale na deklarativno rodno osviješteno kreirane i provođene javne politike propraćene kvalitetnim zakonima i pravnim aktima, a sve to kroz institucije kojima je u opisu posla zaštita i promicanje ljudskih prava. U svim ovim segmentima postoji diskrapancija između pisane/izrečene riječi i djela/prakse pa su to osnovni razlozi zašto i dalje kroz navedena četiri programska stupa, ulažemo napore da se poboljšaju uvjeti života te da se osigura povoljna klima za samoostvarenje svih članova/ica društva s posebnim naglaskom na najugroženije, a to su najčešće pripadnice ženske populacije.

1. Rodna ravnopravnost

Projekti koje smo u 2014. godini provodile unutar ovog programa su sljedeći:

- **Rodna jednakost u praksi, a ne na papiru!**

Donator: Grad Zagreb, Ured gradonačelnika
Trajanje projekta: 18.07.2014-31.12.2014.
Opis projekta i rezultati:

Cilj projekta je pružanje savjetodavne pomoći građankama i građanima kroz izravnu komunikaciju. S obzirom na pritužbe korisnika/ca usluga pruženih provođenjem projekta, utvrđene su manjkavosti u postojećem zakonodavnom okviru, ali i u provedbi od strane institucija. Kontinuirano, tijekom cijele implementacije, pronalažena su inovativna rješenja u premošćivanju uočenih manjkavosti. Svrha takvog pristupa je bila podizanje javne svijesti o rodnoj ravnopravnosti i ljudskim pravima žena. Utjecanje na javnost bilo je postignuto sredstvima javnog priopćavanja (TV, tisak, radio, elektronički mediji…) uz iniciranje i sudjelovanje u medijskim kampanjama u cilju utjecanja i osvješćivanja javnosti u vezi s rodnom ravnopravnošću te radi informiranja o postojanju aktivnosti programa; uz to, organizirani su i održavani okrugli stolovi koji su još jednom potvrdili važnost i potrebu javne rasprave i iznošenja problema i predstavljanje rješenja za iste od strane eksperata.

- **Interaktivno i nenasilno do ravnopravnosti**

Donator: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Trajanje projekta: 17.12.2013.-25.08.2014.

Opis projekta i rezultati:
Projekt Interaktivno i nenasilno do rodne ravnopravnosti proveden je u Vukovaru zahvaljujući financijskoj potpori Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Kroz dvadeset radionica u osnovnoj školi Siniša Glavašević i dvije srednje škole provela se provjera kurikuluma modula o rodnoj ravnopravnosti i nenasilnoj komunikaciji. Ljubica Matijević Vrsaljko i Milana Romić radile su s učenicama i učenicima petih, šestih, sedmih i osmih razreda. U veseloj atmosferi govorilo se o stereotipima koji prevladavaju u našem društvu o ženskim i muškim ulogama i propitivalo jesu li oni točni i nužno istiniti. Još jednom je potvrđeno kako su rezultati neformalnog pristupa informiranju djece mnogo veći i kvalitetniji od jednostranog „serviranja" činjenica koje se moraju faktopedijski usvojiti bez promišljanja. Zadovoljstvo učenica/ka radom manifestiralo se u

njihovoj želji da produže sat i evaluacijama koje su na kraju rada popunili/e. Evo nekih odgovora na pitanje što im se najviše svidjelo - što su predavačice nas pitale za mišljenje; razgovor o našim igračkama; što smo svi korektni, pravi prijatelji, volimo pomagati drugima, znamo održati obećanje; razgovor o djevojkama na slikama; da ljude ne gledam po izgledu nego kakva je osoba; kako se ne može ocijeniti ljude prema izgledu; to što smo mogli reći svoje mišljenje; sve; kako je predavačica objašnjavala teme i kako smo se mi nalazili u tim pričama i vrlo rado i kreativno sudjelovali u raspravama; teme i predavačica su jako interesantni i jako mi se sviđaju; sve teme o kojima pričamo; procjenjivanje osobe prema izgledu. A zatim pojašnjenje što su novo naučili/e:Da - da prema svima trebamo biti ravnopravni; Da - ljude ne treba ocjenjivati kako se oblače, svi se trebamo družiti i biti prijatelji; Da - naučio sam da se ne treba bojati izraziti svoje mišljenje ili osjećaje; Da - da ljude ne gledam po izgledu nego kakva je osoba; Da - naučila sam da trebamo biti iskreni, reći uvek onako kako i mislimo, ne dozvoliti nikome da upravlja našim životom i sami odabrati svoju ulogu; Da - da nije važno jesi li muško ili žensko i da treba biti opušten i reći svoje mišljenje; Da - kako roditelji ne moraju utjecati o tome koju školu želim upisati i sve moje želje u budućnosti; Da - ne treba osuđivati osobe prema izgledu: DA - da smo svi isti. Hoće li ikada ove teme i metodika rada biti uključeni u redovito nastavu, pitamo se. Puno toga bi u Hrvatskoj tada bilo drugačije.

U sklopu projekta provele smo 20 radionica na teme Spol/rod i Nenasilna komunikacija s učenicima/cama srednjih i osnovnih škola u Vukovarsko – srijemskoj županiji. Cilj je bio potaknuti kritičko razmišljanje kod djece i ukazati na vještine mirnog rješavanja sukoba i prihvaćanja različitosti. Ukupno je sudjelovalo 244 učenika/ca. Ovaj broj je pokazao gotovo dvostruko veću zainteresiranost ciljne grupe nego što je bilo očekivano. U ovom procesu edukacije školske populacije, sudjelovale su OŠ Siniše Glavaševića iz Vukovara, Ekonomska škola Vukovar te Tehnička škola Nikola Tesla, Vukovar. Radionice prilagođene znanjima i kapacitetima učenika/ca vodile su trenerice i predavačice Ljubica Matijević Vrsaljko i Milana Romić koje su bile iznimno zadovoljne reakcijama i zaključcima djece koja su prošla edukaciju.

Po završetku projekta održan je 18.09.2014. u Vukovarsko srijemskoj županiji (Mala vijećnica) okrugli stol pod nazivom Interaktivno i nenasilno do ravnopravnosti. Tema okruglog stola je bila iznalaženju optimalnog modela problema neravnopravnosti među učeničkom populacijom te doprinijeti sprečavanju daljnje diskriminacije na osnovu spola i roda. Na Okruglom stolu sudjelovali su ravnatelji/ce, nastavnici/ce, profesori/ce osnovnih i srednjih škola

Ponosne smo na rezultate koje smo postigle ovim projektom jer su djeca koja su sudjelovala u radionicama pokazala visoku razinu razumijevanja problematike o kojoj se govorilo, ali i veliku zainteresiranost i motiviranost za kontinuiranim

bavljenjem rodnom ravnopravnošću te usvajanjem što više informacija o istoj. S obzirom da su predavanja i radionice bile fakultativnog karaktera, zadivljene smo i odazivom te zainteresiranošću kako roditelja (jer su sudjelovala maloljetnici/e s potpisanim pristankom roditelja), učitelja/ca, ravnatelja/ica i djece. Njihovo rezoniranje i izražavanje stavova dokaz je intelektualnog i humanističkog potencijala u osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj populaciji što ulijeva nadu da će upravo ta djeca u budućnosti postati donosioci/teljice odluka kakvi/e su i potrebni ovom društvu.

2. Prevencija i suzbijanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja

Projekti koje smo u 2014. godini provodile unutar ovog programa:

- **Savjetovalište za prevenciju i suzbijanje svih oblika nasilnog ponašanja u obitelji i zaštitu od diskriminacije drugih socijalno ugroženih skupina**

Donator: Ministarstvo socijalne politike i mladih, Grad Zagreb
Trajanje projekta: 1.1.2014. - 31.12.2014. (ukupno trajanje projekta do 31.5.2016.)
Opis projekta i rezultati:
U Savjetovalištu za prevenciju i suzbijanje svih oblika nasilnog ponašanja u obitelji i zaštitu od diskriminacije drugih socijalno ugroženih skupina moguće je dobiti pravni savjet telefonskim putem ili osobno, a otprilike podjednak broj korisnika se odlučuje za jedan ili drugi oblik savjetovanja.

Pravna pomoć se pruža svim osobama, bez obzira na spol ili dob. Iako se Udruzi javlja značajno manji broj muškaraca nego žena, primjećujemo porast muških korisnika što smatramo dobrim pokazateljem politike rodne ravnopravnosti koje udruga B.a.B.e. provodi niz godina. Spolna struktura korisnika/ca pokazuje da se u 88,5% slučajeva radi o osobama ženskog roda, dok su muškarci u manjini.

Analiza korisnika/ca prema mjestu stanovanja ukazuje na to da ih većina dolazi iz grada Zagreba ili Zagrebačke županije (69,4%). Ostali korisnici/ce pravne pomoći dolaze iz svih ostalih županija, ali najčešće iz Vukovarsko – srijemske (5,2%), Zadarske (3,9%) te Splitsko – dalmatinske (2,8%).

Dobna struktura korisnika/ca pokazuje da pravno savjetovanje traže osobe svih životnih dobi, a prosjek godina svih korisnica je M=38,25 godina. Analizom raspodjele prema dobnim kategorijama možemo primijetiti da je ipak većina korisnica srednje životne dobi tj. ima od 31 do 50 godina.

Korisnici/ce pravnog savjetovanja u većini slučajeva su u bračnoj zajednici ili žive u zajednici s partnerom/icom (47,9%) dok ih je gotovo upola manje razvedeno (23,5%). Ovaj podatak možemo objasniti činjenicom da po pravni savjet često dolaze osobe koje još nisu pokrenule brakorazvodni postupak, ali im je cilj prikupiti sve informacije i o postupku kao i o svojim pravima prilikom razvoda ili određivanja skrbništva.

Ostala socio-demografska obilježja ukazuju da 77,4% korisnica/ka koje traže pravni savjet ima djecu koja su u većini slučajeva maloljetna (58,9%), a u 11,4% slučajeva i maloljetna i punoljetna. Ovakvi podaci ne začuđuju jer bismo i očekivali da osobe koje imaju djecu prilikom brakorazvodne parnice moraju brinuti o njima te je odgovornost osobe mnogo veća. Također, uključivanje djece u brakorazvodnu parnicu znači za osobu i postupak utvrđivanja skrbništva što cijeli razvod ili bilo koji drugi postupak čini složenijim.

Analiza radnog statusa korisnica/ka pokazuje da ih je 44% zaposleno, dok ih je nezaposleno čak 32,7%. Stopa nezaposlenosti naših korisnica viša je od prosječne stope nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj. Obzirom da je pravno savjetovanje Udruge B.a.B.e. besplatno, nije neobično da nam se obraćaju osobe koje nemaju novčanih sredstava da dobiju pravni savjet i upravo zbog takvih osoba je vrlo bitno da ovakav, besplatan oblik pravne pomoć bude dostupan svim osobama.

Varijabla obrazovanja pokazuje da više od polovice korisnika/ca kvalificirano srednjom stručnom spremom, dok je broj niže, više i visoko obrazovanih korisnika/ca podjednak, a samo 1% korisnika/ca ima završen poslijediplomski studij.

Od ukupnog broja korisnica/ka pravnog savjetovališta, nasilju je bila izložena gotovo polovica tj. 399 osoba od kojih je čak 356 osoba bilo izloženo višekratnom nasilju. Najčešći oblik nasilja koji se javlja jest psihičko i emocionalno nasilje, zatim verbalno te fizičko dok se sa seksualnim nasiljem susrećemo nešto rjeđe.

U ulozi nasilnika najčešće je suprug/a ili izvanbračni partner i to u gotovo 60% slučajeva, a slijedi bivši suprug/a ili bivši partner (13%). U ulozi zlostavljača, nažalost, pojavljuju se gotovo svi članovi obitelji: djeca i roditelji, braća i sestre, djedovi, šogori/ce i svekri/svekrve. Osim članova uže i šire obitelji, zlostavljači su također susjedi i nepoznate osobe, no u vrlo malom postotku (3,1%).

Od 399 slučajeva nasilja, u 226 slučajeva nasilje je prijavljeno, dok u 166 slučajeva nije. Od ukupnog broja prijavljenih slučajeva nasilja, 73,5% žrtava nasilje je prijavilo policiji, 9,7% policiji i Centru za socijalnu skrb, 8,4%

Državnom odvjetništvu, a 6,2% samo Centru za socijalnu skrb. Postupak se vodi ili je vođen u 66% slučajeva i to uglavnom prekršajni.

Od problematike s kojom se korisnici/ce obraćaju našim pravnicama, najčešće se javlja razvod braka (44,2 %), zatim o imovinski odnosi partnera 26,3%, roditeljska skrb 21,2 %, uzdržavanje djece 25,5%.

Ono što smo uočile kroz statističko praćenje naše udruge osobito je problematično sljedeće: obraća nam se sve više žena s problemom nasilja u obitelji, čak i kada nam se korisnice obraćaju s, naizgled, drugim pravnim problemom, kao što je razvod braka, podjela imovine i sl. Najčešće dolazimo do zaključka da je problem zbog kojeg se stranka javlja zapravo uzrokovan nasiljem u obitelji. Uočavamo i kako je sve veći broj građana i građanki, osobito mladih osoba, koje stupaju u brak ili izvanbračnu zajednicu bez osnovnih znanja o imovinskim odnosima koji iz takvih zajednica proizlaze pa vrlo često trpe vrlo ozbiljne posljedice u slučaju njihova raskida. Ovaj problem u najvećoj mjeri pogađa žene koje iz tradicijskih razloga, prije stupanja u bračnu ili izvanbračnu zajednicu ili za vrijeme trajanja bračne zajednice - kod stjecanja imovine ili kod svojih ulaganja u nekretninu partnera ili članova njegove obitelji (najčešće roditelji bračnog partnera)"ne postavljaju pitanje" uređenja imovinskih odnosa. Time dolazi do situacija da se imovina bračnih ili izvanbračnih drugova, najčešće, formalno stječe samo na ime supruga. Sve ove situacije koje su svakim danom sve češće i češće dovode do potrebe da se mladim ljudima prije sklapanja braka ili onima koji su u braku, a namjeravaju stjecati zajedničku imovinu, na jednostavan i razumljiv način objasne odgovarajuće pravne norme koje se tiču imovinskih odnosa bračnih drugova, da se upoznaju sa svojim imovinskim pravima i obvezama koje se tiču zajedničke imovine, načinu ostvarenja i osiguranja navedenih prava.

Također, problemi s kojima se danas susreću trudnice i majke je diskriminacija na radnom mjestu i prilikom zapošljavanja, niski i nedostatni dječji dodaci pa i nemogućnost da ostvare osnovna prava u zdravstveno-socijalnoj zaštiti. Iako je naše savjetovalište prvenstveno zamišljeno kao savjetovalište za žrtve obiteljskog nasilja, udruzi se obraća sve veći broj žena s različitim životnim i pravnim problemima; od mobbinga, problema u imovinsko-pravnim odnosima, nezaposlenosti, različitih zdravstvenih problema i mnogih drugih. Radeći presjek kroz životne situacije kroz koje prolaze žene, možemo konstatirati da su njihova prava i nadalje ugrožena u tri bitna područja: brak i obitelj, imovina i zapošljavanje te seksualni integritet.

Kroz naše djelovanje kontinuirano se provlači problem nedostatka kapaciteta za udovoljavanje svim potrebama koje građani/ke iskazuju. Naši termini za osobna savjetovanja funkcioniraju na bazi od 16 sati tjedno što je nedostatno s obzirom

na broj korisnika/ca koji nam se obraćaju. Termini osobnog savjetovanja su ograničeni na jedan sat što je dostatno za davanje jednog ili dva pravna savjeta, međutim nedostatno kod vrlo kompleksnih pravnih problema u kojim situacijama građani od nas traže pisanje podnesaka, dopisa i slično. Ovakvi zahtjevima građana do sada smo uvijek udovoljavali na dobrovoljnoj bazi, međutim smatramo da bismo ovaj vid pomoći u budućnosti trebali više razvijati, te za to osigurati i odgovarajuća financijska sredstva.

Budući da su korisnici/ce Pravnog savjetovališta najčešće i korisnici/ce Psihološkog savjetovališta, ne postoji statistički značajna razlika u brojčanim podacima ova dva Savjetovališta, stoga su podaci Pravnog savjetovališta reprezentativni i za Psihološko savjetovalište.

Našim angažmanom i suradnjom s eksperticama iz područja obiteljskog prava rezultati savjetovališta tijekom 2014. god. pokazuju da je ukupno pruženo 1263 pravnih savjeta (920 korisnika dobilo je savjet telefonski ili osobno, 99 upita odgovoreno e-mailom, 34 podneska i 4 osoba je zastupano pred domaćim sudovima te podnesena jedna predstavka Europskom sudu za ljudska prava). Od ukupnog broja svih korisnika/ca, predstavilo ih se 95% dok ih je 5% odlučilo ostati anonimnima.

- **Savjetovalište za prevenciju i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja**

Donator: Global Fund for Women
Trajanje projekta: 31.5.2013. – 31.5.2014.

Opis projekta i rezultati:
Global Fund for Women je međunarodna organizacija, smještena u Sjedinjenim Američkim Državama, u Kaliforniji, osnovana s vizijom osiguravanja sredstava, prostora i prilike za ostvarenje ženskih ljudskih prava i s idejom da su same žene najbolje nositeljice društvenih promjena u smjeru osiguravanja rodno ravnopravnog društva. GFW financira ženske organizacije i pokrete diljem svijeta kako bi postigao svoju viziju i postigao globalni utjecaj na razvijanje rodno ravnopravnog društva.
U svibnju 2013. godine GFW je prepoznao, još jednom, udrugu B.a.B.e. kao snažnu partnersku udrugu u Republici Hrvatskoj, te su nam pružili financijsku podršku u trajanju od godinu dana za daljnji razvoj i rad našeg Savjetovališta.

- **Counselling Centre for Prevention and Eradiction of Gender Based Violence**

- **Savjetovalište za prevenciju i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja**

Donator: Mediterranean Women's Fund
Trajanje projekta: kolovoz 2014. - srpanj 2015.
Opis projekta i rezultati:
Mediterranean Women's Fund je osnovan 2008. godine, s ciljem promocije ženskih ljudskih prava na prostoru zemalja vezanih uz Mediteran. Fond je baziran na etičkim principima jednakosti, sekularnosti i poštivanja svih članova/ica društva. Mediterranean Women's Fund je prepoznao vrijednost našeg Savjetovališta, te je odlučio nam je odlučio dodijeliti putem projektnog natječaja financijska sredstva koja su sufinancirala rad Savjetovališta tijekom 2014. godine. Naš rad Savjetovališta za prevenciju i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja rezultira boljim shvaćanjem rodnih uloga i otklanjanjem oštre granice između istih. Stručnim savjetima ekspertica i iskusnih aktivistkinja, informiramo korisnice/ke upoznavajući ih s načinima i mehanizmima ostvarenja vlastitih prava te im pomažemo da ostvare svoje potencijale direktnim kontaktom s korisnicama/ima. S obzirom na to iskustvo i znanja, surađujemo s kolegicama/ama iz regije pritom informirajući i zainteresiranu i širu javnost o problemima i predstavljajući rješenja istih. Uz to, razmjenjujemo vlastita dostignuća i kreiramo nova rješenja i unaprjeđujemo postojeće stanje, a sve u svrhu izgradnje boljeg i pravednijeg društva u kojemu još uvijek ostaje prostor za nova djelovanja.

3. Pružanje egzistencijalne zaštite i psihosocijalne podrške ženama žrtvama nasilja i njihovoj djeci u Vukovarsko-srijemskoj županiji

Projekti koje smo u 2014. godini provodile pod ovim programom su slijedeći:

- **Savjetovalište i sklonište za žene i njihovu djecu žrtve nasilja u obitelji- Vukovar**

Donator: Ministarstvo socijalne politike i mladih; Vukovarsko - srijemska županija
Trajanje projekta: 01.01.2014-31.12.2014.
Opis projekta i rezultati:
U 2014. god. u Sigurnoj kući Vukovarsko-srijemske županije boravilo je ukupno 29 korisnika, od toga petnaest (15) žena, od kojih su dvije lišene poslovne sposobnosti dok je treća djelomično lišena poslovne sposobnosti i četrnaestero (14) djece. Pruženo je 38 psiholoških savjeta putem SOS telefona, e-pošte i pošte u svezi pružanja podrške i osnaživanja u kriznim situacijama, davanja informacija vezanih za korake koji se mogu učiniti kako bi se pomoglo sebi ili nekom drugom zlostavljanom članu obitelji; usmjeravanje na daljnja specifična

savjetovanja – pravno, psihološko, institucionalno, smještaj u sigurnu kuću i sl. Mnoga pitanja bila su odgovorena odmah pri zaprimanju, no na kompliciranija pitanja se odgovorilo nakon konzultiranja stručnog tima jer se čitavom procesu savjetovanja pristupa vrlo odgovorno i posvećeno, što je vidljivo i u krajnjim rezultatima

- **Pravno i psihološko savjetovanje u mom gradu**

Donator: Grad Vukovar
Trajanje projekta: 01.01.2014-31.12.2014.
Opis projekta i rezultati:
Osobno pravno savjetovane ovim projektom je omogućeno je korisnicama Sigurne kuće, ali i građanima Vukovarsko-srijemske županije te se provodilo u Europskom domu. U protekloj godini, pravni savjet je dobilo 15 korisnica skloništa i 90 osoba s područja Vukovarsko-srijemske županije. Osigurano je besplatno odvjetničko zastupanje od strane naše vanjske suradnice za 1 slučaj žrtve obiteljskog nasilja s područja Grada Vukovara i okolice, s obzirom da je žena žrtva nasilja bila strana državljanka te nije ostvarivala pravo na besplatnu pravnu pomoć i nije imala financijskih sredstava za postupak razvoda braka, skrbništva nad maloljetnim djetetom i podijele bračne stečevine. Osigurana dugotrajnija psihološka pomoć za 67 žrtava nasilja s područja Grada Vukovara i okolice. Psihološko savjetovanje majki i djece obavljeno je s ciljem osnaživanja u nošenju s aktualnom životnom problematikom, osvještavanja obrazaca ponašanja vezanih uz poziciju žrtve te osnaživanje u smjeru postizanja ekonomske neovisnosti, planiranja budućnosti, osnaživanje žene na način da preuzima kontrolu nad svojom sadašnjošću i budućnošću planirajući korake koje mora poduzeti kako bi se osamostalila. U okviru individualnog i grupnog rada pomagalo se na usvajanju tehnika kompetentnog roditeljstva kroz educiranje i razvijanje adekvatne roditeljske uloge i osnaživanja - zauzimanje pozicije autoriteta u odnosu na djecu, komunikacijske vještine, kvalitetno provođenje zajedničkog slobodnog vremena te na osvješćivanju važnosti poticajne okoline za djetetov razvoj. Educirane su i dvije (2) volonterke za rad u Savjetovalištu. Edukacija se provodila kroz informativne razgovore te edukacijskih materijala svakoj od volonterki na čitanje. Volonterke su pohađale razne radionice kako bi svoje znanje uvećale. Kroz interaktivne metode stjecale su i iskustvo i znanje i bile aktivne sudionice rasprava. Kontinuitet u radu i pružanje skloništa žrtvama obiteljskog nasilja i adekvatne pomoći za pripremu na samostalan život u društvu, svjedoči o kvaliteti naših usluga i posvećenosti u naporima da ojačamo osiguravanje i zaštitu ljudskih prava u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

4. **Zagovaranje i praćenje zakonodavnih procedura, javnih politika i provedbenih mjera na području ljudskih prava**

Projekti koje smo vodili u 2014. pod ovim programom su sljedeći:

- **Djelujemo lokalno, ali jasno, kompetentno i glasno/ LOCAL, but STRONG, COMPETENT and VOCAL**

Donator: Europska komisija, Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge
Ugovorno tijelo: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
Trajanje projekta: 11.2.2014. - 10.04.2015.

Opis projekta i rezultati:
U partnerstvu s lokalnim udrugama Legalina i Mladi u EU, B.a.B.e. provode aktivnosti u Gračacu, Šibensko-kninskoj i Zadarskoj županiji. Temeljni cilj projekta je podizanje razine znanja i vještina lokalnih OCD-a u javnom zagovaranju i utjecanju na politike kako bi se uspostavili održivi i kvalitetni procesi donošenja odluka kojima se omogućuje lakše zapošljavanje i socijalno uključivanje nezaposlenim mladim osobama, ženama i osobama s invaliditetom. Uz niz edukativnih radionica, središnja aktivnost je organiziranje medijske kampanje i Sajma kreativnih ideja na kojem će biti predstavljeni uspješni i inovativni poduzetnički poduhvati kreativnih građana i građanki iz čitave Hrvatske.
Postignuti rezultati u umrežavanju lokalnih dionika/ca ogledaju se u pokrenutim poslovima privatnih poduzetnika, tj. malim obrtima kao i u osnivanju i djelovanju nevladinih organizacija koje daju svoj doprinos u razvoju lokalnih zajednica. Zajedničkom suradnjom i umrežavanjem uz pomoć eksperata i B.a.B.e. tima postignuta su partnerstva lokalnih nevladinih organizacija i institucija. Ovim projektom smo pomogle lokalnim nevladinim organizacijama i zainteresiranim članovima/cama zajednice kreirati poslovne planove i pravilno i kvalitetno aplicirati na natječajima za pokretanje vlastitog posla.

- **Uključivanje + uživanje = zapošljavanje / Involvement + Enjoyment = Employment**

Donator: Europska komisija
Ugovorno tijelo: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Trajanje projekta: 11. 03.2014.-10.03.2016.

Opis projekta i rezultati:
Udruga B.a.B.e. započela je provedbu projekta "Uključivanje+uživanje=zapošljavanje" 11. ožujka 2014.godine, s Kućom ljudskih prava Zagreb, Europskim domom Vukovar, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, područnim uredom Vukovar i Centrom za socijalnu skrb Županja, kao suprijaviteljima. Projekt traje 24 mjeseca, a sufinanciran je od strane Europske Unije iz Europskog socijalnog fonda i Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske. Ugovorno tijelo je Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Podrška programima organizacija civilnog društva aktivnih u području volonterstva za jačanje gospodarske i socijalne kohezije, dok je mjesto provedbe projekta Vukovarsko-srijemska županija.
Glavni cilj projekta je zadovoljiti potrebe lokalne zajednice na način da se stvore održivi gospodarski i socijalni uvjeti kroz osnivanje Volonterskog centra u Vukovaru i poticanje volontiranja na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou radi lakšeg zapošljavanja, posebno socijalno ugroženih skupina (nacionalne manjine, mladi bez radnog iskustva ili dugotrajno nezaposleni, osobe starosti 55 godina i više, dugotrajno nezaposlene osobe, invalidne osobe…).
U protekloj godini rezultati ovog projekta svjedoče o kvalitetnoj implementaciji. Svijest o važnosti volontiranja i učenja kroz rad značajno je porasla na području Vukovarsko-srijemske županije. Ovakva praksa aktivnog uključivanja u zajednicu i usavršavanje vlastitih kapaciteta ima dvojake koristi; s jedne strane osobama koje volontiraju, a s druge strane zajednici koja također ima koristi o njihovog djelovanja. Ovo je dobar način da zajednica na nivou cijele županije ojača i unaprijedi, a istovremeno da osobe koje daju svoj doprinos kvalitetno se pripreme za tršite rada te postaju spremniji za tržište rada s većim mogućnostima za zapošljavanje. Mnogi primjeri pojedinaca/ki koji su sudjelovali u projektu i koristili mogućnosti koje su im se pružile njegovom implementacijom kao što su prednosti volonterskog centra, profitirali su usvajanjem novih znanja i građenjem socijalnih veza koje će još više jačati u budućnosti.

- **Misli lokalno, djeluj nacionalno:osnaživanje ljudskopravaških organizacija u nerazvijenim regijama /Thinking Locally, acting Nationally: Empowering local human rights CSOs in the underdeveloped areas**

Donator: European Commission i Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
Trajanje projekta: 12.9.2013.-28.09.2014.g

Opis projekta i rezultati:
Zbog svijesti o učestalosti kršenja ljudskih prava i diskriminatornim postupanjima s kojima se svakodnevno susrećemo u svom radu, B.a.B.e. su u ožujku 2013. u partnerstvu s udrugama ZvoniMir (Knin) i Delfin (Pakrac) te udrugom Legalina (Gračac), krenule s provedbom projekta Misli lokalno, djeluj nacionalno; osnaživanje ljudskopravaških organizacija civilnog društva u županijama od posebne državne skrbi.

Cilj projekta bio je osnaživanje lokalnih organizacija civilnog društva koje se bave ljudskim pravima u Požeško-slavonskoj, Šibensko-kninskoj, Ličko-senjskoj županiji te općini Gračac, kako bi se razvile u ravnopravne partnere lokalnim vlastima i institucijama u borbi protiv diskriminacije i kršenja ljudskih prava. U isto vrijeme, cilj je bio i djelovati u smjeru informiranja i savjetovanja krajnjih korisnika/ca u ciljanim županijama kako bi znali zaštititi svoja ljudska prava i mogli spriječiti ili sankcionirati diskriminaciju politike i monitorirali provedbu antidiskriminacijskih mjera. Osim toga, organizirane su i posjete predstavnika/ca lokalnih nevladinih organizacija uredu Pučke pravobraniteljice i uredima Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Pravobraniteljice za djecu i Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, kako bi se upoznali s njihovim radom i mehanizmima zaštite koju nude. Nakon uspješno provedene edukacije od rujna 2013. do siječnja 2014. godine, uz stručnu pomoć etnologinje Željke Jelavić, B.a.B.e. su provele i etnografsko istraživanje o diskriminatornim praksama i kršenju ljudskih prava u ciljanim regijama, a od studenoga 2013. do ožujka 2014. u suradnji s redateljem Jadranom Bobanom i produkcijom Brojka, snimljen je dokumentarni film Ničiji. Film prikazuje tri životne priče, tri sudbine ljudi iz ciljanih regija koji su, čini se, zaboravljeni od svih i nezanimljivi za institucije. Film i rezultati istraživanja predstavljeni su tijekom provedbe lokalnih kampanja u ciljanim regijama na okruglim stolovima: 24. lipnja 2014. u Pakracu, 26. lipnja 2014. u Gračacu i 27. lipnja 2014. u Kninu. Istoga dana u sva tri grada projektni tim se sastao i s predstavnicima lokalnih vlasti i lokalnih organizacija civilnog društva, kako bi zajedno prokomentirali nalaze istraživanja i razmotrili moguće načine poboljšanja

situacije u navedenim lokalnim zajednicama glede poštivanja ljudskih prava i sprječavanja diskriminacije. Tijekom cjelokupne provedbe projekta bilo je osigurano i izravno pravno i psihološko savjetovanje za osobe koje su iskazale potrebu za stručnom pomoći. Rezultati svih navedenih aktivnosti bili su predstavljeni na nacionalnoj konferenciji o ulozi organizacija civilnog društva u zaštiti ljudskih prava i borbi protiv diskriminacije, koja se održala u rujnu 2014. u Zagrebu, a u sklopu koje je ujedno predstavljena i publikacija koja se može pronaći na web stranici www.babe .hr

Dokumentarni film „Ničiji" koji je snimljen u sklopu ovog projekta, osvojio je prvo mjesto na Tuzla film festivalu, a uvršten je i u program Beogradskog festivala dokumentarnog filma. Stambenim zbrinjavanjem te zaposlenjem akterica ovog filma, dokazale smo koliko je važno direktno djelovanje. Udruživanjem zajedničkih kapaciteta, solidarnošću i suradnjom s lokalnim vlastima, doprinijele smo ostvarivanju osnovnih ljudskih prava ugroženim članicama društva osiguravši im smještaj i posao. Sigurnost i društvena inkluzija makar i malog broja ljudi, važan je pokretač promjena na bolje.

Projektno nespecifična financijska podrška

- **Institucionalna podrška**

Donator: Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Trajanje projekta: 01.01.2014-31.12.2014. (prva godina; ukupno trajanje institucionalne podrške 3 godine)

2014. godine naša organizacija se prijavila na natječaj Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva kojim se osiguravaju sredstva za podršku i razvoj organizacijama civilnog društva. Sredstva osigurana ovim natječajem su jedan od oblika financijske podrške kojom se u razdoblju od tri godine potiče i osigurava rad civilnog društva u Republici Hrvatskoj. NZZRCD je putem natječajne dokumentacije stekla uvid u naša konstantna nastojanja na području promicanja i zaštite ljudskih prava te unapređenje demokratskih institucija društva i vladavine prava te još jednom, treći put od našeg osnivanja, prepoznala vrijednost naše organizacije kao bitnog dionika u hrvatskom društvu. Financijska podrška dodijeljena od strane NZZRCD-a se ulaže u „hladni pogon" organizacije, a na kraju svake godine trogodišnjeg razdoblja NZZRCD provodi godišnje vrednovanje prethodnog razdoblja. Ovaj oblik osiguravanja stalne aktivne postave ureda udruge B.a.B.e. omogućava kontinuitet u radu udruge čije su zaposlenice uvijek na usluzi potrebitima, čija znanja, zagovaranje, monitoring javnih politika, suradnja s eksperticama, koordiniranje pravne i psihološke pomoći, suradnja s medijima, izdavačka i produkcijska djelatnost pomažu u ispravljanju nepravdi na području ljudskih prava u cjelini. Marginaliziranim članovima/cama društva tako je pružena mogućnost zaštite i pomoći na dnevnom nivou tijekom cijele godine.

Organizacijski razvoj

Ured Zagreb

1. Sanja Sarnavka, prof. književnosti, predsjednica organizacije, voditeljica programa

2. Zdravka Sadžakov, dipl. politologinja, koordinatorica

3. Tatjana Repalust, referentica za financijsko računovodstvene poslove, voditeljica financija

4. Dajana Pul Bošnjaković, SSS, voditeljica ureda

5. Darija Marić, dipl. sociologinja, voditeljica projekta „Djelujemo lokalno, ali jasno, kompetentno i glasno"

6. Marijana Antunović, mag. politologije, mag. rodnih studija

7. Senka Sekulić Rebić, diplomirana psihologinja i prof. psihologije, savjetovateljica u psihološkom savjetovalištu

8. Sonja Krnjeta, prof. psihologije, savjetovateljica u psihološkom savjetovalištu (od listopada 2014.)

9. Đino Đivanović, prof. sociologije i dipl. južnoslavist

Ured Sigurne kuće Vukovarsko – srijemske županije

10. Ivana Sučić, soc. radnica

11. Jevrosima Paunović, domaćica

12. Sandra Brkljač, dipl. psihologinja

13. Vjekoslava Morić, soc.radnica

Ured Županja

14. Marina Fury, mag. prava

Vanjske stručne suradnice – izvoditeljice (naknada drugog dohotka)

1. Ljubica Matijević Vrsaljko, dipl.iur., koordinatorica pravnog tima B.a.B.e., odvjetnica

2. Ines Bojić, dipl.iur., pravna savjetodavka, odvjetnica

3. Željka Jelavić, suradnica na projektu „Misli lokalno, djeluj nacionalno; osnaživanje ljudskopravaških organizacija civilnog društva u nerazvijenim regijama RH"

4. Martina Mladić, suradnica na projektu „Misli lokalno, djeluj nacionalno; osnaţivanje ljudskopravaških organizacija civilnog društva u nerazvijenim regijama RH"

5. Milana Romić, lektura i korektura

6. Jagoda Novak, suradnica na projektu „Misli lokalno, djeluj nacionalno; osnaživanje ljudskopravaških organizacija civilnog društva u nerazvijenim regijama RH"

7. Anka Kekez Koštro, suradnica na projektu „Misli lokalno, djeluj nacionalno; osnaživanje ljudskopravaških organizacija civilnog društva u nerazvijenim regijama RH"

8. Gordana Golik, dizajn i grafička priprema publikacija

Volonterski doprinosi

Volonteri/ke su vrijedan dio naše organizacije, u operativnom i u aktivističkom smislu. Budući da je u hrvatskom društvu nerijetko prisutna ideja da organizacije civilnog društva služe za „mlaćenje para" i da svi skupa „grijemo fotelje", uvijek je za nas motivirajuće vidjeti da postoji velik broj osoba koji ne samo da nas doživljavaju pozitivno, već su spremni uložiti svoje slobodno vrijeme kako bi učinili nešto za sitne, ali jasne korake naprijed. Volonterski rad je kao ljepilo unutar naše organizacije, u stalnoj užurbanosti i našem nastojanju da budemo tamo gdje želimo biti i gdje nas trebaju, oni/e su naši prikupljači/ce informacija, naši/e komunikatori,/ce, podsjetnici/e i njihov doprinos je iznimno bitan za usklađeno funkcioniranje organizacije. Volonteri/ke su nerijetko prve osobe koje stupaju u kontakt s našim korisnicima/cama, bilo da ih dočekuju pri osobnim dolascima u organizaciju, bilo da odgovaraju na njihove pozive na našim telefonskim linijama. Osposobljeni/e su za reagiranje u zahtjevnim/kriznim situacijama i posjeduju trijažne informacije neophodne za snalaženje i upućivanje naših korisnika/ca na daljnje korake. Nadalje, naši volonteri/ke su glavni/e i odgovorni/e za punjenje naše baze podataka putem ispunjavanja upitnika s demografskim podacima svakog od korisnika/ce naše organizacije. Ta baza podataka nam služi za usmjeravanje i prilagodbu našeg rada, kao i za izradu mjesečnih izvještaja rada Savjetovališta. Također, evaluacijski proces se velikim odvija preko volontera/ki koji/e kontaktiraju korisnike/ce te s njima provode evaluacijske upitnike za oba Savjetovališta.

U 2014. volontiralo je ukupno 27 volontera/ki.

Ukupno su ostvarena 3450 volonterska sata.

B.a.B.e. u medijima

Informiranje i educiranje javnosti putem medija jedan je od najvidljivijih i najefikasnijih načina promocije ljudskih prava i politike rodne ravnopravnosti. U tu svrhu udruga B.a.B.e. reagirala je gotovo svakog tjedna komentarima na obiteljsko nasilje, diskriminaciju te seksizme u javnoj sferi.

U 2014. godini u medijima smo citirane 181 put (i to samo dnevni tisak - podaci o tiskanim medijima nalaze se na stranicama Presscuta). U televizijskim emisijama pojavile smo se 62 puta, na radio postajama 29 puta. Praćene smo i citirane od svih najčitanijih portala (prema istraživanju GemiusAudience-a) dok je mrežna stranica Udruge (www.babe.hr) posjećena 101 176 puta (google.analytics; podaci dostupni administratorici stranice).

Svi navedeni podaci ukazuju da mediji prepoznaju udrugu B.a.B.e. kao relevantnog sugovornika u brojnim temama vezanim za rodnu ravnopravnost i zaštitu ljudskih prava.

Okrugli stolovi, tribine, treninzi i radionice

11. veljače 2014. u Saboru je održan Okrugli stol u suorganizaciji Kluba zastupnika Hrvatskih laburista - Stranke rada i Ženske fronte za radna i socijalna prava/Autonomna ženska kuća Zagreb, B.a.b.e., BRID (Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju), Centar za ženske studije, CESI (Centar za edukaciju, savjetovanje, istraživanje), Feministički front, Inicijativa za rad spremne, K-zona / Vox Feminae, Kontra, Koordinacija žena HURS-a, Mlade Antifašistkinje Zagreba, Mreža mladih Hrvatske, Odbor žena NHS-a, Roda

(Roditelji u akciji), ROSA (Centar za žene žrtve rata), Sekcija mladih SSSH, Sindikat trgovine Hrvatske, Sindikat umirovljenika Hrvatske, Udruga Mobbing, Ženska mreža Hrvatske, Ženska sekcija SSSH, Ženska soba/, s temom: **„Žene i (ne)sigurno radno zakonodavstvo"**. Na okruglom stolu su govorili: Višnja Ljubičić, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova; Nansi Tireli, Hrvatski laburisti – Stranka rada; Anamarija Tkalčec, CESI; Ankica Čakardić, BRID; Ana Miličević Pezelj, SSSH, Katarina Perković, Žene HURS-a; Dragutin Lesar, Hrvatski laburisti – Stranka rada; Branka Mrzić Jagatić, RODA; Lukica Bucat, Hrvatski laburisti – Stranka rada; Višnja Stanišić, Odbor žena NHS-a; Vedran Sabljak, Hrvatski laburisti – Stranka rada; Marijana Antunović, B.a.B.e.; Siniša Miličić, Hrvatski laburisti – Stranka rada; Jasna A. Petrović, Ženska sekcija SSSH; Sindikat umirovljenika Hrvatske; Silvija Dološić, Hrvatski laburisti – Stranka rada

17. – 19. ožujka u Ženevi je obilježeno 20 godina postojanja Mreže Kuća ljudskih prava te je održan sastanak HRHN's International Advisory Board-a. Na sastanku 17. ožujka, uz B.a.B.e., 5 ženskih human rights defenders-a iz Armenije, Azerbajdžana, Hrvatske, Norveške i Rusije razmijenilo je iskustva o situaciji na Zapadnom Balkanu, Istočnoj Europi i Zakavkazju. HRHN objedinuje 90 ljudskopravaških NGOs iz 18 Kuća ljudskih prava iz 13 zemalja sa Zapadnog Balkana, Istočne Europe, Južnog Zakavkazja, Istočne Afrike i Zapadne Europe.

24. ožujka 2014. u Kući ljudskih prava u Zagrebu održan je okrugli stol na kojem su predstavljeni rezultati projekta "Imam moć i znanje da mijenjam svijet" pokrenutog na inicijativu udruge B.a.B.e. u suradnji s Fakultetom političkih znanosti (FPZG) Sveučilišta u Zagrebu. Voditeljice projekta su Sanja Sarnavka i Zdravka Sadžakov iz B.a.B.e.-a i doc.dr.sc. Viktorija Car (FPZG), a projekt je ostvaren uz financijsku podršku grada Zagreba.

19. i 20. ožujka 2014. u Kući ljudskih prava održan je trening o zagovaranju javnih politika u sklopu projekta „Djelujemo lokalno, ali jasno, kompetentno i glasno" Organizatori treninga su B.a.B.e., Mladi u EU, Legalina, a sudionici lokalni OCD (Šibensko-kninska županija, Zadarska županija). Izlagači/ce na

treningu bili su Anka Slonjšak, Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom; Karlo Kralj, Mreža mladih Hrvatske; Marijana Antunović, B.a.B.e. Voditelj treninga bio je Milan Koštro. Svrha ove radionice bila je upoznati članove lokalnih udruga iz Šibensko-kninske i Zadarske županije te grada Gračaca s problemima i glavnim preprekama u ostvarenju prava triju ranjivih grupa: mladih, žena i osoba s invaliditetom. Interaktivna radionica doprinijela je planiranju aktivnosti za kvalitetno adresiranje odgovarajućih javnih politika te njihovom zagovaranju. Sudionici radionice dobili su primjenjiva znanja o kreiranju i provođenju zagovarateljskih kampanja kako bi mogli doprinijeti pozitivnim promjenama i održivoj društvenoj uključenosti mladih, žena i osoba s invaliditetom kroz podizanje njihovih kapaciteta za (samo)zapošljavanje. Trening je trajao dva dana, a način rada bio je interaktivan i participativan, s naglaskom na povezivanje dosadašnjih profesionalnih iskustava sudionika s novim pojmovima i metodama.

21. ožujka, u Gradskoj vijećnici Grada Vukovara, B.a.B.e. i Kuća ljudskih prava organizirale su konferenciju povodom predstavljanja novog projekta **"Uključivanje + uživanje = zapošljavanje**. Na konfereciji su sudjelovale Zdravka Sadžakov, Slađana Malić, Ivana Sučić i Milana Romić. Događaj su medijski popratili Osječka TV te Hrvatski radio Vukovar.

U Jerevanu (Armenija), 27.03.2014. Women's Resource Center u suradnji s drugim članicama Kuće ljudskih prava Jerevan i članicama Mreže Kuća ljudskih prava, organizirao je **Okrugli stol zaštita braniteljica ljudskih prava - nacionalno, regionalno i međunarodno**. U radu okruglog stola sudjelovala je Sanja Sarnavka, kao predsjednica Upravnog odbora Kuće ljudskih prava Zagreb i članica Advisory Board-a Mreže Kuća ljudskih prava. Sanja je također sudjelovala kao moderatorica panela – Regionalni trendovi – Izazovi s kojima se susreću braniteljice ljudskih prava u Hrvatskoj. Kuća ljudskih prava Zagreb, kao dugogodišnja uspješna članica Human Rights House Network, tom je prigodom sudjelovala i u procesu uspostave Kuće ljudskih prava Jerevan.

2. travnja 2014. sudjelovale smo na okruglom stolu pod nazivom **'Zajedno protiv nasilja u obitelji'** održan u prostorijama Policijske akademije u Zagrebu koji je organizirala Policijska akademija, MUP i Veleposlanstvo Republike

Austrije u Zagrebu. Na okruglom stolu domaći su stručnjaci, uz stručnjake iz Republike Austrije i Slovenije prezentirali svoja iskustva, dobru praksu i način rada u slučajevima nasilja u obitelji i nasilja nad ženama. Jedna od tema bila je i Istanbulska konvencija te postupak prema djeci žrtvama nasilja u obitelji.
1. travnja 2014. u Velikoj Gorici u organizaciji velikogoričkog ogranka Hrvatskih laburista održala se tribina pod nazivom **„Što nam donosi novi Zakon o radu"**, na kojem je, uz Saborskog zastupnika Hrvatskih laburista, Zlatka Tušaka, Krešimira Severa iz Nezavisnih hrvatskih sindikata, Višnje Stanišić iz Ženske fronte za radna i socijalna prava, sudjelovala Sanja Sarnavka.

10.-11.travnja 2014. Sanja Sarnavka je sudjelovala na sastanku FRA u Beču te je tom prilikom imenovana članicom Board-a.

14. travnja 2014. u hotelu Dubrovnik održan je **Okrugli stol Prijedlog Zakona o pravima žrtava seksualnog nasilja u Domovinskom ratu**. Okrugli stol stručnjaka kao prilog javnoj raspravi prijedloga zakona organiziran je u suradnji Ministarstva branitelja i Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) kao prilog javnoj raspravi prijedloga Zakona o pravima žrtava seksualnog nasilja. Na Okruglom stolu predstavljen je prijedlog Zakona kojem je cilj da odgovori na prava i potrebe žrtava silovanja i ostalog seksualnog nasilja počinjenog tijekom Domovinskog rata. Također je predstavljeno istraživanje izrađeno prema narudžbi UNDP-a s ciljem da se procjeni broj žrtava i učinci raznovrsnih oblika financijski obeštećenja. Ugledni stručnjaci govorili su o pravnim, zdravstvenim i psihosocijalnim dimenzijama žrtava seksualnog nasilja u ratu. Cilj je bio potaknuti javnu raspravu koja će dati korisnu povratnu informaciju o prijedlogu Zakona. Okrugli stol je organiziran kao dio zajedničkoga projekta Ministarstva branitelja, Udruge Žene u Domovinskom ratu i UNDP-a. a, podržan je od strane Vlade Švicarske Konfederacije, UN Women, a s ciljem da osigura žrtvama seksualnog nasilja status, priznanje, obeštećenje i podršku koju zaslužuju.

25. travnja 2014. u Gračacu su u sklopu IPA projekta "**Djelujemo lokalno, ali jasno, kompetentno i glasno"** B.a.B.e. su zajedno s lokalnim partnerima Mladi u EU iz Šibenika i Legalinom iz Gračaca započeli mapiranje potreba i prilika ciljanih skupina (mladi, žene i osobe s invaliditetom) vezno za njihovu socijalnu uključenost i zapošljivost kroz provedbu fokus grupa i individualnih polustrukturiranih intervjua. Naime, održana je prva od planiranih 6 fokus grupa, i to sa predstavnicima/cama organizacija civilnoga društva. U fokus grupi sudjelovali su predstavnici/ce iz sljedećih udruga s područja Zadarske I Šibensko-kninske županije: Naše ognjište, Udruga ŠP, Žene Kosovske doline, Prospero, Udruga Lika, Sv. Bartolome. Fokus grupe i individualni polu-strukturirani intervjui koje su održani u nadolazećem periodu u Gračacu, Kninu, Šibeniku i Obrovcu kao sljedeću aktivnost na spomenutom projektu dio su sociološkog i antropološkog istraživanja u sklopu kojeg smo razgovarali sa sljedećih 6 ciljanih skupina: predstavnicima/cama lokalne vlasti/institucija, predstavnicima/cama lokalnih organizacija civilnoga društva, ženama, nezaposlenim mladima, osobama s invaliditetom, te jedna s općom populacijom građana.

28.-30.04.2014. Sanja Sarnavka i Ines Bojić sudjelovale su u Varšavi na **konferenciji o Zakonu o ravnopravnosti spolova** u organizaciji Karat Bjelorusija.

24. svibnja 2014. u Školi narodnog zdravlja 'Andrija Štampar' u Zagrebu, pod pokroviteljstvom Škole narodnog zdravlja 'Andrija Štampar' i Medicinskog fakulteta održao se simpozij o ljudskim pravima. Simpozij se bavio pravom na rad, u sklopu kojeg je Marijana Antunović, kao predstavnica B.a.B.e. održala radionicu na temu **žena kao vulnerabilne skupine na radu**; s kojim se sve problemima poput nižih plaća u odnosu na muškarce, mobinga, straha od otkaza za vrijeme porodiljnog dopusta itd. žene na radnom mjestu susreću. Radionica se usporedno odvijala s radionicom o osobama s invaliditetom i pravom na rad pod zajedničkim nazivnikom Vulnerabilne skupine.

12. svibnja 2014. u Kući ljudskih prava održan je **Okrugli stol "Stanje ljudskih prava u 2013. godini"** na kojem je predstavljen Izvještaj o stanju ljudskih prava u Republici Hrvatskoj za 2013. Izvještaj Kuće ljudskih prava, koji je nastao u sklopu djelovanja Centra znanja za društveni razvoj u području promicanja i zaštite ljudskih prava, predstavile su Sanja Sarnavka i Milana Romić. Na Okruglom stolu sudjelovali su građani i građanke, predstavnici/e organizacija civilnog društva, Pučka pravobraniteljica Lora Vidović i zamjenici te predstavnici Ureda

Pučkog pravobranitelja, predstavnik Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, zastupnica u Gradskoj skupštini Grada Zagreba, članica Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Sabora RH, mediji i brojni drugi.

B.a.B.e. su sudjelovale na dvodnevnoj regionalnoj konferenciji **"Seksualno nasilje u oružanom sukobu: Ispravljanje nepravde, sprječavanje nasilja u budućnosti"**, organiziranoj 29. i 30. svibnja u Zagrebu u Gliptoteci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, od strane Ministarstva branitelja Republike Hrvatske, uz podršku Programa Ujedinjenih naroda za razvoj u Hrvatskoj (UNDP-a) te uz pokroviteljstvo predsjednika Republike Hrvatske, Ive Josipovića. Konferencija je okupila preko 120 vladinih dužnosnika i aktivista civilnog društva iz zemalja jugoistočne Europe. Cilj svih izlaganja i debata koji su implementirani ovom konferencijom bio je doprinos i razmjena međunarodnih i regionalnih iskustava u pomoći žrtvama seksualnog nasilja u oružanim sukobima te pomoć u unaprjeđenju modela pravne i zdravstvene skrbi.

02. i 03. lipnja 2014. u Kući ljudskih prava održan je trening u sklopu projekta **„Djelujemo lokalno, ali jasno, kompetentno i glasno"**. Organizatori treninga su B.a.B.e., Mladi u EU, Legalina, a sudionici lokalni OCD (Šibensko-kninska županija, Zadarska županija). Dvodnevni trening pod vodstvom Anke Kekez Koštro okupio je 20 predstavnika/ca lokalnih organizacija civilnoga društva iz Šibensko-kninske i Zadarske županije s ciljem upoznavanja članova spomenutih udruga s temeljnim odrednicama i karakteristikama javnih politika te postupcima analize u procesu oblikovanja i provedbe javnih politika. Trening je doprinio izgradnji kapaciteta za informirano sudjelovanje u procesima stvaranja i provedbe javnih politike, kao i za provedbu zagovaranja utemeljenog na analitički razvijenim argumentima. Trening je trajao dva dana, a način rada je bio interaktivan i participativan, s naglaskom na povezivanje dosadašnjih profesionalnih iskustava sudionika s novim pojmovima i metodama. Posebno se vodilo računa o prilikama za dijalog među sudionicima i razmjenu iskustava i perspektiva različitih područja javnih politika. Tijekom dva dana rada sudionicima/cama su bili prezentirani i nalazi s provedenih fokus grupa u sklopu sociološkog i antropološkog istraživanja provedenog u Gračacu, Kninu, Šibeniku i Obrovcu sa sljedećim skupinama građana: predstavnicima/cama lokalne vlasti/institucija, predstavnicima/cama lokalnih organizacija civilnoga društva, ženama, nezaposlenim mladima, osobama s invaliditetom, te jedna s općom populacijom građana.

30. lipnja 2014. Godine, u prostorijama Kuće ljudskih prava Zagreb, održana je **konferencija za medije o ocjeni sadašnjeg stanja funkcioniranja i posljedicama vještačenja te o prijedlogu Zakona o sudskim vještacima** na kojoj su sudjelovale i B.a.B.e. Govornici i govornice: Jasminka Biloš, odvjetnica; Ines Bojić, odvjetnica i pravna koordinatorica Pravne klinike Kuće ljudskih prava; Slavko Linić, zastupnik u Hrvatskom saboru. Moderatorica: Sanja Sarnavka, Predsjednica Upravnog odbora Kuće ljudskih prava.

2.7.2014. u Hotelu Dubrovnik održana je svečanost otvaranja **programa za organizacije civilnoga društva u sklopu Fondova Europskog gospodarskog prostora i Kraljevine Norveške** na kojoj je ispred organizacije B.a.B.e. sudjelovala Darija Marić. Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva akreditirana je za provedbeno tijelo fonda EGP/NF u Hrvatskoj za područje civilnoga društva, za koje je osiguran iznos od 1,3 milijuna eura za financiranje projekata organizacija civilnoga društva. U okviru navedenog Fonda bit će podržana sljedeća područja za koja će se raspisati natječaji ili pozivi za iskaz interesa: Solidarnost i društveni kapital u lokalnoj zajednici; Modeli i mehanizmi za ulaganje u održivost OCD-a koje se bave ljudskim pravima i zagovaranjem; Demokratizacija i razvoj civilnoga društva; Podrška inovativnim inicijativama za djecu i mlade u lokalnim zajednicama; Zajedno za bolje – društvena uključenost Roma u Hrvatskoj.

Na svečanosti predstavljanja govorili su Erik Frimannsluud Bruele, Veleposlanstvo Kraljevine Norveške u Republici Hrvatskoj; Lilian Solheim, Norveški helsinški odbor; Michaela Lednova, Ured za financijske mehanizme; Cvjetana Plavša-Matić, upraviteljica Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Prema riječima upraviteljice Nacionalne zaklade Cvjetane Plavša-Matić, ovi fondovi pripomoći će razvoju projekata koji se bave pitanjima vezanim uz promicanje i zaštitu ljudskih prava, borbi protiv diskriminacije i govora mržnje, razvoja solidarnosti u lokalnim zajednicama, djelovanju djece i mladih te iznalaženju modela neovisnog ulaganja u održivost organizacija civilnoga društva koje se bave ljudskim pravima u Republici Hrvatskoj

Od 11.-12. srpnja 2014. U Sarajevu je održan **Agenda trening o LGBT inkluzivnom aktivizmu za ljudska prava za organizacije civilnog društva**. Ovaj trening je organiziran od strane Sarajevskog otvorenog centra. Treningu su prisustvovale organizacije iz Bihaća, Sarajeva i Doboja, a kao predavačica je sudjelovala Sanja Sarnavka. Teme koje su obrađivane su: Terminologija LGBT osoba; stereotipi i predrasude ovih osoba; Podcrtvanje marginalizacije LGBT osoba putem jezika; Značaj postojanja LGBT inkluzivnog aktivizma u oblasti ljudskih prav; Uključivanje organizacija civilnog društva u aktivizam za ljudska prava LGBT osoba; Human Library i sl.

18.09.2014. u Maloj Vijećnici u Vukovaru održan je **okrugli stol na temu Interaktivno i nenasilno do rodne ravnopravnosti,** a na kojemu su kao uvodničarke govorile Marija Budimir, zamjenica gradonačelnika Grada Vukovara, prof.dr.sc. Vedrana Spajić-Vrkaš s Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Milana Romić, Kuća ljudskih prava Zagreb i Sanja Sarnavka, B.a.B.e. B.a.B.e. su, u suradnji s OŠ Siniše Glavaševića iz Vukovara te Tehničkom i Ekonomskom školom Vukovar, a uz financijsku podršku Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta provele u Vukovaru istoimeni projekt tijekom kojega su održane različite radionice na teme Spol/rod i Nenasilna komunikacija s učenicima/cama u srednjih i osnovnih škola u Vukovarsko-srijemskoj županiji, a s ciljem poticanja kritičkog razmišljanja kod djece i ukazivanja na vještine mirnog rješavanja sukoba i prihvaćanja različitosti. Okrugli stol završna je aktivnost projekta, a tematizirano je smanjenje rodno uvjetovanog nasilja i rodne diskriminacije na području Vukovarsko - srijemske županije.

19.09.2014. održana je **konferencija za medije na kojoj je predstavljen rad novoosnovane Platforme CROSOL.** Također se govorilo o prijedlogu Nevena Mimice za povjerenika EU za politike razvojne suradnje kao i na trenutnu represiju vlasti Madžarske prema organizacijama civilnog društva u Madžarskoj. Novosnovana mreža udruga Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske (CROSOL) osnovala se s ciljem prenošenja iskustva djelovanja organizacija civilnog društva iz Hrvatske iz vremena rata, poraća i

tranzicije sa građanima diljem svijeta koji se suočavaju sa sukobima, povredama ljudskih prava ili humanitarnim katastrofama. Cilj CROSOL-a je također monitorirati hrvatsku vanjsku politiku u segmentu međunarodne razvojne suradnje. Na konferenciji su govorili Gordan Bosanac – predsjednik upravnog odbora CROSOL-a i član Centra za mirovne studije; Sanja Sarnavka – članica Upravnog odbora CROSOL-a i članica Kuće ljudskih prava i B.a.B.e.; Marina Škrabalo - članica Upravnog odbora CROSOL-a i članica GONG-a

Povodom Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, 22. rujna 2014. godine u Europskom domu u Vukovaru održan je **okrugli stol pod nazivom Psihičko zlostavljanje: Nevidljive rane.** O toj temi govorile su Ankica Sabo, sutkinja na Prekršajnom sudu u Vukovaru, Julijana Adamović, viša stručna savjetnica u Državnom odvjetništvu, Melita Jukić, psihijatrica u Općoj županijskoj bolnici Vukovar i Sanja Lukić, psihologinja Centra za socijalnu skrb Županja. U suradnji sa Blitz-CineStarom d.o.o. u Vukovaru je isti dan organizirana besplatna projekcija filma "Pjesma koja ljubav znači" na koju su pozvani sudionici okruglog stola a putem Hrvatskog radija Vukovar građanima je podijeljeno 10 ulaznica.

U Hrvatskom je saboru, 23. rujna, održana **nacionalna konferencija naziva Ničiji ili svačiji problemi?**, kao posljednja aktivnost projekta „Misli lokalno, djeluj nacionalno; osnaživanje ljudskopravaških organizacija civilnog društva u županijama od posebne državne skrbi". Konferenciju su organizirale B.a.B.e. u partnerstvu s udrugama ZvoniMir (Knin) i Delfin (Pakrac), uz podršku Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora., s ciljem predstavljanja nalaza etnografskog istraživanja te otvaranja prostora za razgovor o problemima s kojima se svakodnevno susreću ljudi koji žive na područjima od posebne državne skrbi. Uvodna su izlaganja održale Sanja Sarnavka, koordinatorica projekta, Željka Jelavić, etnologinja i Anka Kekez Koštro, suradnica na projektu – Fakultet političkih znanosti. Nakon uvoda o samom provođenju projekta, predstavljen je insert iz dokumentarnog filma koji je predočio teške životne priče triju osoba sa područja posebne državne skrbi, predstavljeni su rezultati istraživanja te su predočene smjernice za poboljšanje suradnje i mogućeg razvoja lokalnih sredina u svrhu boljitka građana s tih područja koji su u ovom trenutku diskriminirani i žive u iznimno teškim socioekonomskim uvjetima. Nakon izlaganja održana je rasprava na kojoj je svoje mišljenje iznijela Anka Slonjšak, pravobraniteljica, upozorivši na težak položaj osoba s invaliditetom s tih područja kao i organizacija civilnog društva kojih gotovo da i nema. U raspravu se uključila Lora Vidović, pučka pravobraniteljica, te zamjenik načelnika općine Gračac, saborski zastupnici, predstavnici civilnog društva i ostali sudionici.

23.09.2014. povodom Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, udruga Hera u Velikoj gradskoj vijećnici s početkom u 13 sati organizirala je javno predavanje pod nazivom **Mehanizmi zaštite žena žrtava nasilja**. Predavanje je održala Ines Bojić, B.a.B.e. te Maja Vrbek, Ured načelnika PU Koprivničko-križevačke.

Sajmovi kreativnih ideja održali su se 27. rujna 2014. u Gračacu i 28. rujna 2014. u Šibeniku, i na njemu su sudjelovali izlagači/ce i posjetitelji/ce iz Gračaca, Šibenika, Knina i Obrovca**,** a kako bi i posjetiteljima/cama i sudionicima/cama iz obližnjih mjesta omogućili da se inspiriraju i motiviraju osigurat ćemo prijevoz i iz njihovih mjesta. Osim uvida u primjere dobre prakse i dobivanja iskustva uspješno provedenih projekata iz prve ruke, ovi Sajmovi su prilika i za lokalne vlasti i institucije da nauče kako uspostaviti mehanizme koji će omogućiti razvoj i uspjeh sličnih projekata u okviru svojih lokalnih zajednica. Sajmovi su bili zamišljeni kao događaji koji služe kao motivacija za konkretnu akciju pojedinaca/ki i udruga koji se dosada nisu odvažili zaploviti u moru (socijalnog) poduzetništva. Projekt "Djelujemo lokalno, ali jasno, kompetentno i glasno" u sklopu kojeg se provodi ova aktivnost je sufinanciran od strane Europske unije iz Europskog socijalnog fonda, kroz program "Podrška programima organizacija civilnoga društva u području zagovaranja i motivacije za društveno isključene skupine", u okviru IPA IV. komponente "Razvoj ljudskih potencijala".

22. listopada 2014. godine u suradnji Udruženja „Djeca prva" i Centra za socijalnu skrb Zagreb održan je **okrugli stol„Suradnja udruga i Centra za socijalnu skrb Zagreb – Standardi kvalitete socijalnih usluga".** Svrha okruglog stola bila je razmjena znanja i iskustava u razvoju suradničkih odnosa između CZSS Zagreb i udruga koje djeluju na području Grada kao doprinos primjeni standarda kvalitete socijalnih usluga. Na okruglom stolu bili su prisutni ravnateljica CZSS Zagreb, predstojnici svih podružnica CZSS Zagreb, stručnjaci CZSS Zagreb te predstavnici 9 udruga koje djeluju na području Grada Zagreba. U radu okruglog stola sudjelovala je Sonja Krnjeta.

B.a.B.e. su sudjelovale u okruglom stolu kojeg je organiziralo Društvo za psihološku pomoć, na temu **„Dostupnost savjetodavnih i psihoterapijskih usluga građanima Grada Zagreba"** koji se održao 24.10.2014., u 13.00 sati, u prostorijama Centra za djecu, mlade i obitelj Modus. Okrugli stol organiziran je u sklopu projekta „Jačanje kapaciteta rizičnih obitelji za uspješnije rješavanje obiteljskih kriza i problema" kojeg provodi Društvo za psihološku pomoć. O temi se raspravljalo s nekoliko aspekata: ima li grad dovoljno savjetovatelja i psihoterapeuta koji su spremni pružati besplatne savjetodavne i psihoterapijske usluge i kako povezati sve pružatelje usluga te koje su poteškoće s kojima se pružatelji takvih usluga susreću u svojem radu. Okruglom stolu je prisustvovalo dvadesetak ljudi; predstavnici ministarstava, centara za socijalnu skrb, obiteljskih centara te predstavnici OCD-a. Udrugu B.a.B.e. predstavljala je Sonja Krnjeta, psihologinja.

29.10.2014. u posjet udruzi je došla skupina aktivistkinja iz Sirije. **Studijski posjet organizirala je Europska feministička inicijativa IFE-EFI** u suradnji s CESI a odvijala se od 27. do 29. listopada 2014. godine. Tijekom posjete aktivistkinje su posjetile relevantne feminističke, mirovne i organizacije za

zaštitu ljudskih prava, različite mreže i institucije koje se bave pitanjima rodne ravnopravnosti. Svrha posjete bila je razmjena znanja i iskustava s organizacijama civilnog društva, posebice ženskim i feminističkim organizacijama koje imaju višegodišnje iskustvo u organiziranju prije, tijekom i za vrijeme rata, pružanju podrške žrtvama rata te u procesu institucionalizacije ženskih prava i rodne ravnopravnosti. Sudionice posjete su aktiviskinje, predstavnice različitih organizacija i mreža: Roula Baghdadi- Equal Citizenship Center; Laura Nofal – Women's Studies Center; Narevan Bahsas - Center of Citizenship and Civil Rights; Joumana Seif – Syrian Feminist Lobby. Sastanku je prisustvovala Hanna Nebiu, supredsjednica IFE-EFI, Mais Afaneh, voditeljica programa IFE-EFI, Sanja Cesar, CESI te prevoditeljica.

Platforma 112,

čija je članica i Udruga B.a.B.e, okupila se 13.11.2014. ispred Vlade kako bi premijeru Zoranu Milanoviću predali izvještaj - ocjenu reformskih kapaciteta Vlade u protekle tri godine mandata u odnosu na 112 zahtjeva koje je platforma izradila uoči parlamentarnih izbora 2011 te izrazila žaljenje i zabrinutost zbog propuštenih prilika koje su rezultirale sve manjim brojem ljudi koji uistinu ostvaruju svoja prava i daljnjim gubitkom povjerenja građana. Umjesto zaokreta u odnosu na kleptokratsko nasljeđe HDZ-a i iskoraka prema povećanju kvalitete demokracije i izlasku iz ekonomske krize, Vlada je u praksi odabrala status quo kada se radi o vladavini prava, kvaliteti demokracije, zaštiti ljudskih prava, javnih dobara i suočavanju s ratnom prošlošću. Ocjenu su jutros na Markovom trgu ispred Vlade predstavili Gordan Bosanac iz Centra za mirovne studije, Milana Romić iz Kuće ljudskih prava, Eugen Jakovčić iz Documente – centra za suočavanje s prošlošću i Ljubo Manojlović iz Srpskog demokratskog foruma. Kako bi simbolično označili ulazak

u predizbornu godinu u kojoj se ne mogu očekivati nikakve značajne promjene, predstavnici Platforme 112 okupili su se na Markovom trgu gdje su, od 112 napuhanih balona koji su simbolizirali zahtjeve, izbušili njih 96 kako bi istaknuli da su jedva vidljivi pomaci u tek 16 zahtjeva.

U 18h u knjižnici Bogdan Ogrizović održan je razgovor/debata „Stanje nacije-ravno do dna?"Razgovor je izravno emitiran na Trećem programu Hrvatskog radija a moderirao ga je novinar Bojan Munjin. Povod debati je izvještaj Platforme 112 o reformskim kapacitetima ove Vlade.

Na Trgu dr. Franje Tuđmana, u Vukovaru prigodnim programom obilježile smo **Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama, 25. studenoga**. Ivana Sučić pozdravila je okupljene i pozvala na učinkovitije postupanje prema nasilnicima. Građanima Vukovara obratio se i zamjenik gradonačelnika Vukovara Marijan Pavliček rekavši kako ovakva nastojanja imaju potporu gradskih vlasti. U glazbenom dijelu program nastupili su Vukovarski golubići i Zoran Cikovac. Akcija je organizirana u sklopu programa Savjetovalište za

prevenciju i suzbijanje svih oblika nasilnog ponašanja u obitelji i zaštitu od diskriminacije drugih socijalno ugroženih skupina odobrenog od Ministarstva socijalne politike i mladih.

16.-19.11.2014. **u Beču je održana 16. WAVE konferencija** na kojoj je sudjelovala Vjekoslava Morić, socijalna radnica Sigurne kuće Vukovarsko-srijemske županije. Prvi dan Konferencije bio je otvoren za javnost, a mjesto održavanja bio je City hol (Gradska Skupština Beča). Predstavnice WAVE-a Maria Rosslhumer i Rosa Logar osvrnule su se na 20-godišnjicu postojanja WAVE (Mreže žena Europe protiv nasilja), a isto su uradile Sandra Fraunberger, vjećnica Grada Beča za integracije, ženska pitanja i zaštitu potrošača i Rudolf Hundstrorfer, Ministar rada, socijalnih poslova i zaštite potrošača, kao i predstavnica Europske Komisije u Austriji, Briggite Luggin. Prikazani su rezultati najnovijih istraživanja koja pokazuju da 1 od 3 žene, starije od 15 godina, koje žive u zemljama članicama Europske Unije, trpi nasilje i da borba protiv nasilja prema ženama ostaje jedan od prioriteta Unije. Konferenciji je između ostalog bila posvećena pitanjima prevencije nasilja prema ženama i njihovoj djeci.

10.12.2014. u Hotelu International održana je **konferencija Mobilizacija građana za socio-ekonomsku uključenost i zaštitu ljudskih prava: Korak naprijed, natrag dva**. Konferenciju je organizirao GONG u suradnji s Kućom ljudskih prava Zagreb. Na konferenciji je sudjelovala Sanja Sarnavka. Cilj konferencije bio je osigurati razmjenu ideja i modela dobre prakse mobilizacije i uključivanja građana u zagovaranju zaštite ljudskih prava i socio-ekonomske uključenosti. Konferencija je okupila aktiviste organizacija i inicijativa civilnog društva, sindikate, stručnjake s fakulteta i škola te mnoge ostale zainteresirane građane i građanke. Nakon uvodnog predavanja, nastavljena je komunikacija među sudionicima. Prezentirane su aktivnosti i primjeri dosadašnjih zagovaračkih metoda rada. Zajedničkim idejama predloženi su novi pristupi u smjeru mobilizacije i uključivanja građana u zagovaranju zaštite ljudskih prava i socio-ekonomske uključenosti.

18.12.2014. **Sigurnosno-obavještajna agencija organizirala je drugi okrugli stol s predstavnicima organizacija civilnog društva** u kojem je sudjelovala u ime B.a.b.e.-a Sanja Sarnavka. Teme okruglog stola bile su razmatranje uloge sigurnosno-obavještajnih agencija u suvremenom društvu te transparentnost rada sigurnosno-obavještajnih agencija. Objavom prvog Javnog dokumenta o svom radu, SOA je započela proces većeg otvaranja prema hrvatskoj javnosti. Dva su osnovna razloga za to: upoznavanje javnosti sa trenutnim sigurnosnim izazovima u RH i inozemstvu te upoznavanje javnosti sa radom i rezultatima SOA-e u zaštiti nacionalne sigurnosti, interesa i građana RH. U kontekstu objave Javnog dokumenta, kroz dijalog sa predstavnicima

organizacija civilnog društva, namjera je bila raspraviti ulogu SOA-e u razvoju hrvatskog društva i demokracije te teme koje bi se mogle obraditi u idućim javnim dokumentima SOA-e.

ROĐENDAN

19. prosinca 2014. godine u Kući ljudskih prava, Selska cesta 112c, svečano i veselo obilježeno je prvih 20 babljih godina!

Na proslavi su sudjelovali mnogi/e koji/e su svojim radom i podrškom pomogli/e da B.a.B.e. postanu, budu i ostanu važnom organizacijom koja se zalaže za zaštitu i promicanje ljudskih prava s posebnim naglaskom na rodnu ravnopravnost koja je najviše od svih zalaganja udruge B.a.B.e. obojila njeno postojanje i dala joj pečat prepoznatljivosti ne samo u hrvatskom društvu već i šire.

Da u dvadeset godina stane mnogo priča maratonski smo se uvjerili/e rekapitulirajući minulo vrijeme.

Iz današnje perspektive možemo objektivno zaključiti kako je bilo potrebno mnogo hrabrosti i upornosti da se u javni prostor uvede rodno senzitivan jezik u kojemu su B.a.B.e. bile pionirke. Svaki početak je težak i nije bilo lako objasniti

važnost te prve stepenice u ravnopravnosti, a kamoli zaslužiti mjesto uvažavanih kritičarki sustava koji je svojim manjkavostima i ne obraćenjem pažnje na brojne socijalne fenomene čak i nesvjesno stvarao nepovoljnu klimu za mnoge.

Koliko je tek truda i upornosti bilo potrebno da se pokrene analiza udžbenika u osnovnim i srednjim školama koji su svojim diskriminatornim sadržajima odgajali generacije diskriminatora i žrtvi potpuno legitimno i institucionalizirano.

Treba li spomenuti koliko je energije uloženo u komunikaciju s političarima/kama koji i danas, 20 godina nakon naših prvih angažmana i upozoravanja na nepravilnosti sveopće prihvaćenih politika, i dalje ne razumiju i/ili ne žele razumjeti kakve i koje su to politike zrelih demokracija u kojima su ljudska prava prirodno i samorazumljivo društveno tkivo, ali i živi organizam koji se neprestano mora njegovati i unaprjeđivati s evolucijom društva i globalizacijom koja nosi svoje specifičnosti i nove zahtjeve.

U 20 godina B.a.B.e. su gradili/e mnogi/e entuzijasti/kinje i vizionari/ke kojima radni angažman nije nudio mnogo sigurnosti, ali im je uvijek donosio znanje i upoznavanje samoga sebe. Svatko tko se okušao u poslu unutar udruge B.a.B.e. u nekom trenutku se susreo/la sa ispitivanjem vlastitih granica, a za uzvrat je dobio/la dokaz da uvijek možemo više i da se inteligentnim djelovanjem potpomognutim upornošću i neustrašivošću mogu postići rezultati koji koriste i onim članovima/cama društva koji su u najnepovoljnijem položaju, kojima se pozitivan ishod činio nemogućim. Ta spoznaja malih pobjeda je ogromna nagrada svakom/oj borcu/kinji za ljudska prava. B.aB.e. i danas traju i zrače snagom i nepokolebljivošću, baš zbog afirmiranja novih borbi kojima popravljaju društvo i pomažu velikom broju dionika zbog kojih motivacija nikada ne prestaje.

Intersektorskom suradnjom, nacionalnim i svjetskim umrežavanjem s nevladinih organizacijama, fondacijama, inicijativama, pokretima, intelektualcia/kama,

umjetnicima/cama (…) i umijećem javnog zagovaranja, B.a.B.e potpisuju svoje rezultate znanjem i idejama bez granica.

Svjesni/e koliko je posla još pred nama, izmjenjivali/e smo dojmove s brojnim prijateljima/cama i suradnicima/cama do dugo u noć ne zanemarujući važnost smijeha i pozitivnosti, ali i vjere u kapacitete svojih najbližih suradnika/ca i društva zbog kojeg i dalje činimo mogućim nemoguće.

Dio atmosfere možete osjetiti preko slika s proslave.

Povodom 20. godišnjice Babe tiskan je i kalendar za 2015. godinu koji je dostupan u pdf-u i u tiskanom izdanju.

ZAKLJUČAK

Žene su vrlo često isključene iz procesa odlučivanja i njihovi stavovi nerijetko su nevidljivi usprkos preporukama nadnacionalnih tijela, međunarodnih ugovora i konvencija te nacionalnog zakonodavstva. Neupitno je da bi žene trebale biti uključene u ove procese pa je nastavak javnog pritiska nevladinih organizacija ciljanih na političke vođe i predstavnike njihovih međunarodnih zajednica, nužan.

Nizak stupanj svijesti o važnosti obrazovanja, posebno za žene iz ruralnih područja, još je uvijek velik problem hrvatskog suvremenog društva. One su najugroženija skupina u hrvatskoj populaciji jer su zbog niskog stupnja obrazovanja izložene većoj vjerojatnosti da neće dobiti posao, neće biti konkurentne na tržištu rada, bit će podložne manipulaciji od strane supružnika pa su tako i najčešće žrtve obiteljskog nasilja.

Žene također imaju vrlo ograničen pristup i utjecaj na stvaranje i implementaciju rodno osjetljivih politika i procesa reformi na nižim nivoima upravljanja u Republici Hrvatskoj. Prisutan je trend malog broja učešća žena u donošenju odluka i javnom upravljanju pa proces koji utječe na poboljšanje ovakve prakse ne smije stati.

Ukoliko se osvrnemo na ostale marginalizirane skupine, poput siromašnih, osoba iz ruralnih područja te područja od posebne državne skrbi, osoba s invaliditetom uočit ćemo nedostatak realnih i održivih inicijativa i sustavne podrške u ostvarenju prava na socijalno uključivanje.

Društvene i psihološke varijable koje ih dodatno ograničavaju u ostvarenju njihovih (prvenstveno) socijalnih prava je neinformiranost tj. otežan pristup informacijama, prometna izoliranost, korumpiranost lokalnih izvršnih tijela vlasti te nisko samopouzdanje.

Na žalost, diskriminatorni pristup prema marginaliziranim skupinama godinama se ponavlja kroz javne politike u RH. Napredak u poboljšanju realne situacije je gotovo minoran jer se reforma svijesti još uvijek nije dogodila i sustav vrijednosti građana/ki još uvijek je isključiv i zatvoren prema različitima. Društveni diverzitet još uvijek je nepoznanica za mase. To je razlog zašto je utjecaj na neposrednu diskriminaciju, u smislu različitog postupanja ili propuštanja postupanja kada je neka osoba ili grupa osoba dovedena ili je bila ili bi mogla biti dovedena u nepovoljan položaj za razliku od neke druge osobe ili grupe osoba u sličnim situacijama područje na koje se također moramo fokusirati i objasniti da je njena primjena nepoželjno i društveno neprihvatljivo ponašanje.

Javno zagovaranje i direktan kontakt s članovima/cama lokalnih zajednica su još uvijek aktualna agenda u borbi za ljudska prava. Fundamentalne i sustavne promjene tek slijede, što kroz poboljšanu kvalitetu obrazovnog sustava, što kroz mehanizme i metode svih javnih politika gdje činimo velike napore da ih unaprijedimo i pomognemo u pravilnoj primjeni. Obrazovanje u oblasti ljudskih prava ne može biti implementirano samo od strane organizacija civilnog društva nego treba biti obavezno i organizirano od strane nadležnih ministarstava, ne samo pisanom materijom već i organiziranjem treninga za profesore/ice i odgajatelje/ice. Naša je uloga nužna i važna kako bi očekivani rezultati bili zadovoljavajući. Intersektorska suradnja koju iz godine u godinu potičemo i njegujemo, ulijeva nadu da će sitni koraci koje svakodnevno pravimo uskoro biti vidljiviji u konačnoj slici znanja i stavova na nivou RH, a ne fragmentirano.

Financijski izvještaj - 2014

Bilanca	
Aktiva	
Nefinancijska imovina	82.707
Financijska imovina	823.771
Ukupno aktiva	**906.478**
Pasiva	
Obveze	887.666
Vlastiti izvori	18.812
Ukupna pasiva	**906.478**

Račun prihoda i rashoda	
Prihodi	
Prihodi od prodaje robe i pružanja usluga	3.315
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	240
Prihodi od financijske imovine	1.287
Prihodi od donacija	2.426.931
Ostali prihodi	17.994
Ukupno prihodi	**2.449.767**

Rashodi	
Rashodi za zaposlene	1.288.385
Materijalni rashodi	1.032.813
Rashodi amortizacije	41.192
Financijski rashodi	5.674
Transferi partnerima	305.518
Ostali rashodi	1.575
Ukupno rashodi	**2.675.157**

Preneseni višak prihoda iz 2013.	243.685
Manjak prihoda poslovanja u 2014.	225.390
Višak prihoda raspoloživ u 2015.	18.295
Odgođeno priznavanje prihoda	751.543
Stanje novčanih sredstava na početku godine	394.125
Stanje novčanih sredstava na kraju godine	778.371

Prihodi - 2014

1	**Prihodi od donacija iz proračuna**	**793.253**

1.1.	Prihodi iz državnog proračuna	**468.617**
	Ministarstvo socijalne politike i mladih	338.129
	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	75.000
	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	4.150
	Ured za udruge - Vlada Republike Hrvatske	51.338
1.2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave	**324.636**
	Grad Vinkovci	5.000
	Grad Vukovar	12.000
	Grad Zagreb	55.560
	Vukovarsko-srijemska županija	252.076

2	**Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija**	**1.174.364**

European Commission	1.085.456
Global Fund for Women	57.682
UN Women	19.644
Mediterranean Women's Fund.	11.582

3	**Prihodi od Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva**	**388.971**

3	**Prihodi od pravni i fizičkih osoba**	**70.343**

	Privredna banka	10.000
	Hrvatska banka za obnovu i razvoj	10.000
	Udruga Domino	22.900
	Krokoteks d.o.o.	4.000
	Ostali prihodi od donacija (nefinancijska imovina koja se amortizira)	23.443

4	**Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga**	**3.315**

5	**Prihodi od članarina**	**240**

6	**Prihodi od financijske imovine**	**1.287**

	Prihodi od kamata	1.161
	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	126

7	**Ostali prihodi**	**17.994**

	Prihodi od refundacija (Hrvatski zavod za zapošljavanje)	17.994

UKUPNO - PRIHODI	**2.449.767**

Rashodi - 2014

1	**Rashodi za zaposlene**	**1.288.385**

	Plaće zaposlenika (bruto)	1.104.153
	Doprinosi na plaće	184.232

2	**Materijalni rashodi i rashodi za usluge**	**1.032.813**

	Naknade za prijevoz zaposlenika i službena putovanja zaposlenika	68.133
	Naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa	72.781
	Usluge telefona, pošte i prijevoza	49.335
	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	18.474
	Komunalne usluge	19.415
	Energija	71.936
	Zakupnine i najamnine	9.069
	Usluge studentskih centara	13.693
	Intelektualne usluge - drugi dohodak	182.089
	Odvjetničke,računovodstvene i revizijske usluge	210.736
	Grafičke usluge	69.346
	Usluge produkcije	66.120
	Uredski materijal i materijal za čišćenje i održavanje	24.131

	Ostali materijalni rashodi	157.555
3	**Rashodi amortizacije**	**41.192**
4	**Financijski rashodi**	**5.674**
	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	4.526
	Negativne tečajne razlike i valutna klauzula	1.148
5	**Donacije - transferi partnerskim organizacijama po projektima**	**305.518**
6	**Ostali rashodi**	**1.575**

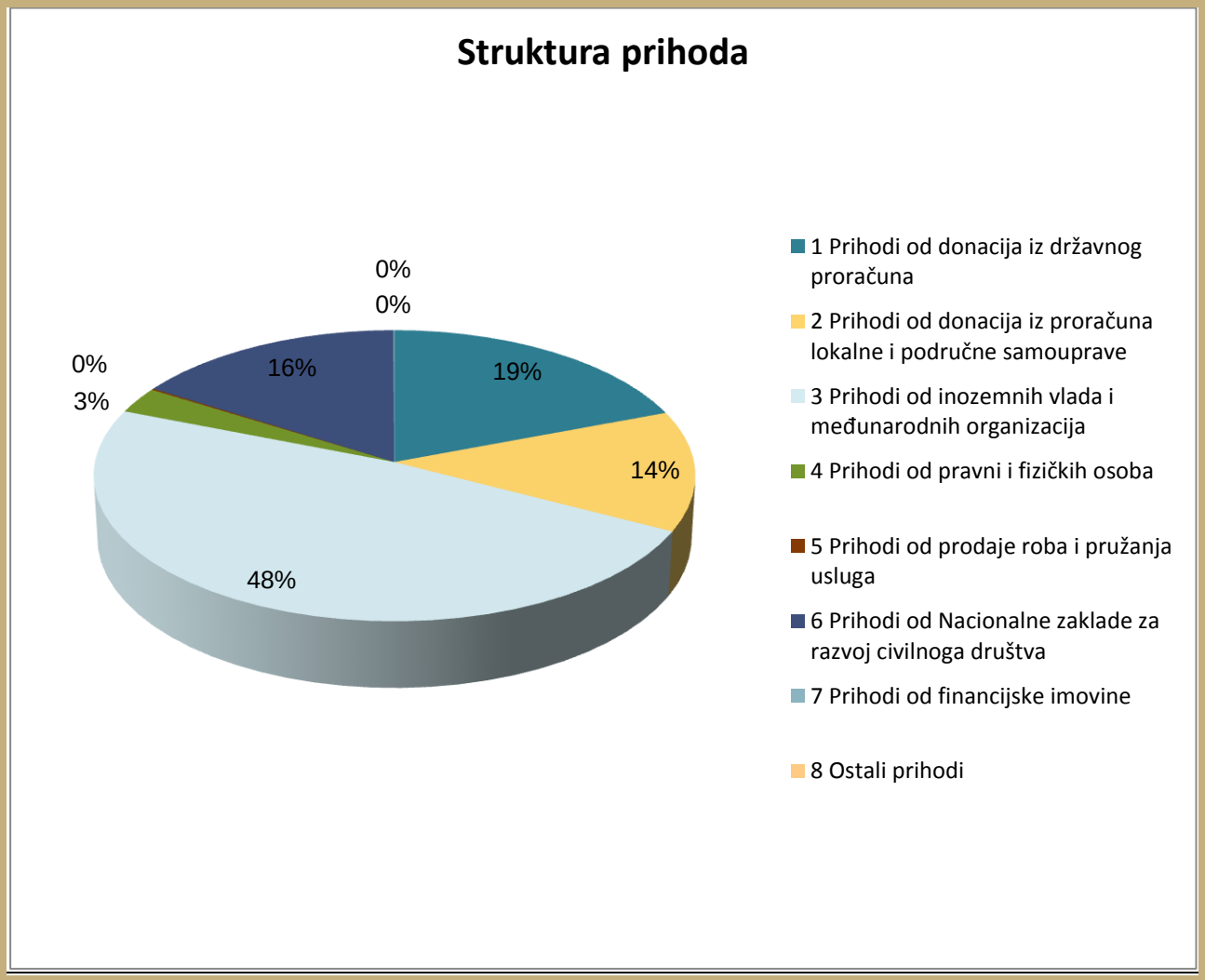

Prihodi od domaćih donatora

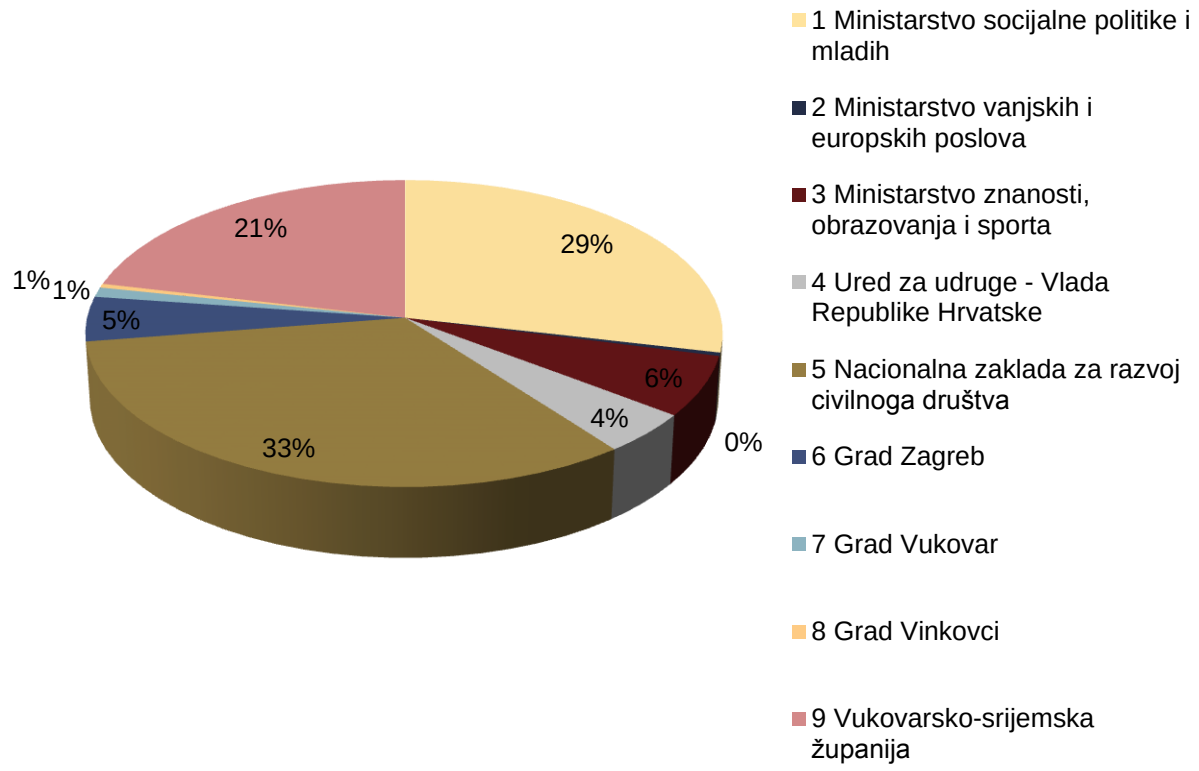
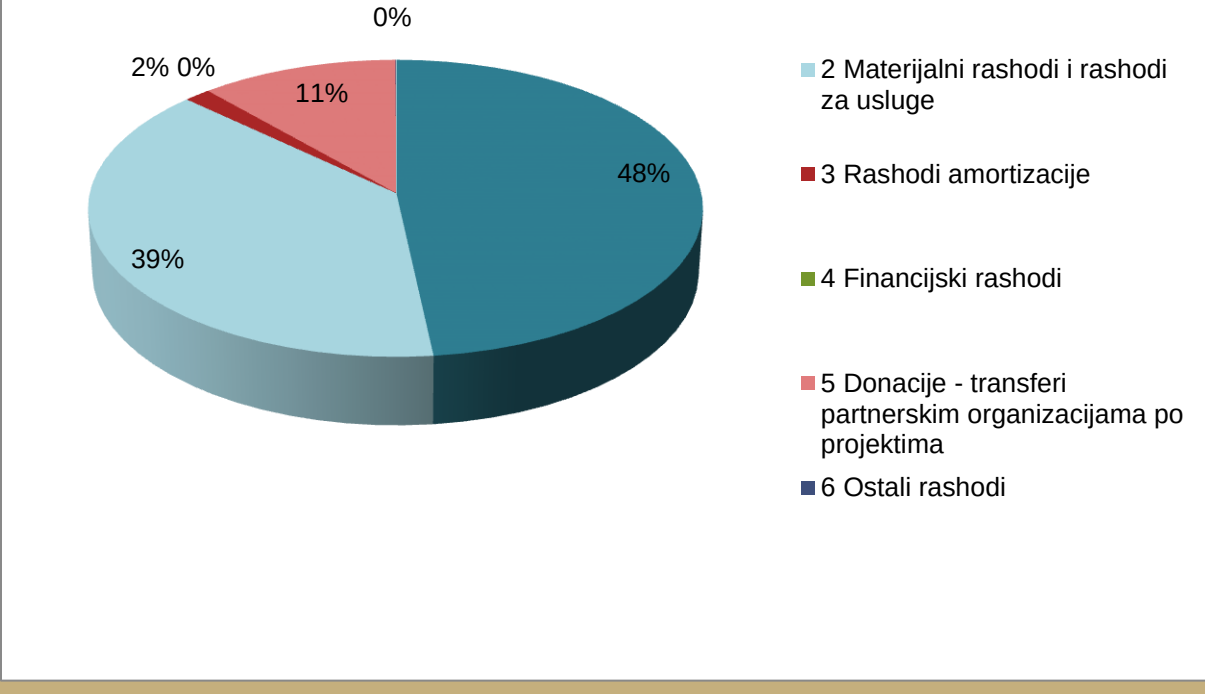
Rashodi